МІНІСТЕРСТВО ОХОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

ПОУРОЧНИЙ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИЙ ДОВІДНИК З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДО НАВЧАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ «УКРАЇНА ВІД «А» І ДО «Я» (ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН І –ІІ КУРСІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)

ЗАПОРІЖЖЯ

2020

Міністерство охорони здоров'я України
Запорізький державний медичний університет
Кафедра мовної підготовки

ПОУРОЧНИЙ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИЙ ДОВІДНИК З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДО НАВЧАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ «УКРАЇНА ВІД «А» І ДО «Я» (ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН І –ІІ КУРСІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)

Укладачі: старший викладач Богуславська Л.Ф.

«Затверджено»
на засіданні кафедри мовної
підготовки 24.04. 2020 р.,
протокол № 10
Зав. кафедри мовної підготовки,
кпн, доцент _____
Гейченко К.І.

«Рекомендовано»
на ЦМК суспільних
та гуманітарних дисциплін
_____2020 р., протокол №__
Голова ЦМК,
дфн, професор_____
Гребенюк Т.В.

Запоріжжя, 2020

УДК 811.161.2'243'36/'37(035+075)
Б74

Затверджено на засіданні кафедри мовної підготовки ЗДМУ (протокол № 10 від 24.04.2020 р.) і рекомендовано для використання в навчальному процесі

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Гейченко К.І. – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри мовної підготовки Запорізького держвного медичного університету;

Рагріна Ж.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького держвного медичного університету.

Л. Богуславська
Поурочний лексико-граматичний довідник з української мови: Довідник. – Запоріжжя, 2020

Поурочний лексико-граматичний довідник з української мови складено до комплексу для інофонів «Україна від «А» і до «Я» для студентів - іноземних громадян І-ІІ курсів англомовної форми навчання.

Мета поурочного лексико-граматичного довідника – допомога формуванню у студентів комунікативних знань та навичок на перших етапах оволодіння іноземною мовою.

Матеріали поурочного лексико-граматичного довідника рекомендовані для використання як під час аудиторних занять, так і при підготовці домашнього завдання.

Змістом довідника є поурочна лексика та поурочний граматичнимй матеріал з перекладом англійською мовою.

УДК 811.161.2'243'36/'37(035+075)

© Богуславська Л.Ф., 2020.
©Запорізький державний медичний університет, 2020.

УРОК 1

А а (*А а)*
а – *and, but*
аптека – *chemist's shop*
Б б (*Б б*)
банан - *banana*
банк – *bank*
батон (kind of bread) – *long loaf*
брат – *brother*
бік – *side*
будинок – *house, building*
бібліотека – *library*
брат – *brother*
Д д (*Д д*)
дата - *date*
де? - *where*?
декан – *dean*
дім – *home, house*
дитина – *child, baby*
З з (*З з)*
зал - *hall*
замок - *lock*
зараз – *now, in a minute*
звук - *sound*
зима – *winter*
зонд - *probe*
зразок – *model, example*
зуб - *tooth*
зупинка – *stop, station*
І і (*І і)*
І - *and*
К к (*К к)*
какао -*cocoa*
карта - *map*
клас - *classroom*
кімната - room
кіно - *cinema, film*
кінотеатр – *cinema theatre*
кіт - *cat*
коли? – *when?*

курка – *chicken, hen*
Л л (*Л л)*
лампа - *lamp*
лимон - *lemon*
лист – *letter, sheet*
лице - *face*
лікар -*doctor*
ліки - *medicine*
літера -*letter*
літо - *summer*
М м (*М м)*
мама - *mother*
мало – *a little, few*
мапа - *map*
мати - *mother*
масло - *butter*
мед - *honey*
мило - *soap*
ми - *we*
міст - *bridge*
місто – *town, city*
місце – *place*
мода – *mode, vogue*
молоко – *milk*
музика – *music*
Н н *(Н н)*
ні - *no*
ніс – *nose*
нога - *leg*
номер – *number*
О о (*О о*)
один - *one*
око - *eye*
П п (*П п*)
пан - *sir*
пані – *madam*
парк – *park*
пес - *dog*
посуд – *dishes*

Р р (*Р р*)
риба – *fish*
ринок - *market*
рис - *rise*
ріка – *river*
родина - *family*
рот – *mouth*
рука – *hand*
С с *(С с)*
серце - *heart*
сестра – *sister*
син - *son*
сир - *cheese*
сік – *juice*
собака - *dog*
сон – *sleep*
спорт - *sport*
спортзал – *sporthall*
спортсмен – *sportsman*
стіл - *table*
студент – *student (he)*
студентка – *student (she)*
сумка - *bag*
суп - *soup*
сусід - *neighbour*
Т т *(Т т)*
та - *and*
так – *yes*
там – *there*
тато – *father*
театр – *theatre*
тепло – *it is warm*
ти – *you*
то – *that*
торт – *cake*
три – *three*
тут – *here*

У у *(У у)*

урок - *lesson*
Ц ц *(Ц ц)*
це – *this (is), it (is)*
центр - *center*
цирк – *circus*
цукор - *sugar*

REMEMDE ON HEARING:
Доброго ранку! (Dobrogo ranky) - *Good morning!*
Добрий день!(Dobrui den) – *Good day!*
Дякую! (Diakuyou) - *Thanks! (Thank you!)*
Вибачте! (Vibashte) - *Excuse! Sorry! (Excuse me!)*
До побачення! (Do pobashennia) – *Good-bye!*
Увага! (Uvaga) – *Attention!*
Зверніть увагу! (Zvernit' ybagy) – *Pay attention!*
Слухайте! (Sluhayte) - *Listen!*
Повторюйте! (Povtoryouite) – *Repeat!*
Читайте! (Shitayite) – *Read!*
Пишіть! (Pishit') – *Write!*
голосна (golosna) - *vowel*
приголосна (prigolosna) - *consonant*
склад (sklad) - *syllable*
два (dva) - *two*
група (grupa) – *group*
журнал (dgurnal) – *magazine, register*
завдання (zavdannia) – *home work, task*
зошит (zoshit) – *exercise-book, copy-book*

READ, LEARN AND REMEMBER:

* There are 33 letters in Ukrainian alphabet. They are consonants and vowels. Letters can be capital like "A" and small like "a", printing like "A a" and writing like "*A a"*. We see, read and write letters but hear and pronounce sounds. Letters compose syllables, syllables compose words and words compose sentences.
* Ukrainian words can be one syllable words, two syllables words and etc. There are as many syllables in the word as vowels are. It is imported to know that a particular syllable is stressed in ukrainian word and pronounced with an increased power of voice.

* Sentences may be simple and complex. They may be declarative, interrogative and exclamatory also. If something is declared in a sentence it is a declarative sentence: *Тут ми*. (We are here), *Брат там.*(The brother is there). Sentences which are question are interrogative: *Ми тут?* (Are we here?), *Брат там?*(Is brother there?) . If a declarative sentence is expressed with great emotions it is declarative exclamatory: *Ми тут!* (We are here!), *Брат там!* (Brother is there!).

MEMORISE: 1.To denote place of somebody or something we may use adverbs *тут (*here*)* *там* (there): Кімната тут. Будинок там.
Кімната тут? Будинок там?

2. To show somebody or something or ask about somebody or something we can use demonstrative particle *це* (it, this):
Це клас. Це студент. Це клас? Це студент?

* The sentences «*Кімната тут. Будинок там. Це клас. Це студент.»* are the examples of IK-1. IK-1 is the intonational construction of a simple declarative sentence. The sentence expressed a completed thought.

* The sentences *«Це клас? », «Це студент? »* are the examples of IK-3. IK-3 is the intonational construction of a simple interrogative sentence. Answers may be positive or negative:

- *Так, це клас.* (Yes, it is a class). – *Ні, це не клас.* (No, it is not class).
- *Так, це студент*. (Yes, this is a student). - *Ні, це не студент. (*No, this is not student).

Positive answers contain adverb «*Так» (“Yes”),*
Negative answers contain negative particles *«Ні, не» (“No, not”)*

MEMORISE: 1. Letters *«а»* and *«і»* are the vowels in the words. For example: *кімната, ріка*. Letters «*а»* and «*і»* may be used as conjunction also. For example: *«Це студент, а це лікар»* (This is a student and this is a doctor)*, «Це ніс, а це око» (*It is a nose, but this is an eye) *, «Це брат і сестра)* (This are brother and sister).

2. First and last names, patronymics, names of animals, countries, cities, streets and rivers are written with the capital initial letter: Том, Марина, Ірак, Перу, Одеса, Дніпро etc.

УРОК 2

А а (*А а*)
автобус - *bus*
аудиторія – *classroom, auditorium*
Б б *(Б б*)
багато - *much, many*
буква - *letter*
буфет - *canteen, buffet*
В в *(В в)*
ваза - *vase*
валіза - *suitcase*
вдома – *at home*
ви - *you*
вихід - *exit*
вікно - *window*
він - *he*
вода – *water*
вони - *they*
вокзал – *railway station*
вона - *she*
воно – *it*
вулиця - *street*
вухо – *ear*
вхід - *entrance*
Г г (*Г г)*
голова - *head*
граматика- *grammar*
група - *group*
Гг (*Г г)*
ганок – *porch, back steps*
ґудзик – *button*
Д д *(Д д*)
добре- *well, good*
довідник – *hand book*
друг – *friend*
Е е *(Е е)*
екскурсія – *excursion*
Єє *(Є є)*
Європа - *Europa*

З з (*З з*)
завод – *plant, factory*
завтра - *tomorrow*
звук – *sound*
Здрастуй! – *How do you do! (to one person)*
Здраствуйте!-*How do you do*! (*to many persons*)
І і (*І і*)
ім’я - *name*
іменник - *noun*
Й й (*Й й)*
йод – *iodine*
К к (*К к*)
кава - *coffee*
кав’ярня – *cafe*
кафе – *cafe*
книга – *book*
країна - *country*
крейда - *chalk*
Л л (*Л л*)
лікарня - *hospital*
М м *(М м*)
магазин - *shop*
мало – *a little, few*
майдан – *square*
мій - *my (masculine),* моя – *my (feminine),* моє – *my* (*neuter)*
мова - *language*
музей - *museum*
м'ясо - *meat*
м’яч - *ball*
Н н (*Н н*)
називний (відмінок) – *nominative (case)*
нога - *leg*
О о *(О о)*
обличчя (воно) - *face*
особа - *person*
П п *(П п)*
пам'ять - *memory*
перерва – *break, interval*
погано - *badly*

подруга - *girlfriend*
погода - *weather*
привіт - *regard*
Привіт *!* - *Salute! Hay!*
Р р *(Р р)*
рід - *gender*
С с (*С с*)
свято - *holiday*
сім'я - *family*
склянка - *glass*
словник - *dictionary*
столиця - *capital*
Т т (*Т т*)
так - *yes*
телефон - *telephone*
тихо – *quietly, calmly*
У у (*У у*)
увага - *attention*
університет -*university*
Ф ф (*Ф ф*)
фото - *photo*
фотоапарат – *picture camera*
фотографія - *photography*
фраза - *phrase*
фрукти - *fruits*
Х х (*Х х*)
хліб - *bread*
холодно – *in is cold*
хто –*who*
Ц ц (*Ц ц*)
це – *it, this*
цифра - *figure*
Ю ю (*Ю ю*)
юрист - *law*
Я я (*Я я*)
я – *I, me*
яблуко – *apple*
яйце - *egg*
як - *how*

GRAMMATICAL COMMENT:

1. Noun is a part of speech denoting objects, living being or abstract ideas. They may be used in singular or in plural and be declined in cases. Most of Ukrainian nouns are divided into three genders: masculine (*he, it),* feminine (*she, it)* and neuter (*it).*

*All nouns ending in a consonant are *masculine*: друг (friend), лікар (doctor), урок (lesson), іменник (noun), словник (vocabulary).

* Most nouns ending in *–а, -я* are *feminine*: мама (mother), сестра (sister), книжка (book), сім'я (family).

*Almost all nouns ending in -о, -е or –я after the double consonants are *neuter*: слово (word), вікно (window), море (sea), яйце (egg), обличчя (face).

*According to their genders nouns may be replaced by the personal pronouns of the 3-rd person: *він* (masculine), *вона* (feminine), *воно* (neuter) in the singular and *вони* for all genders in plural.

REMEMBER: The pronouns *він* and *вона* may replace nouns denoting not only people and animals, but things and facts too.

2. There are personal and possessive pronouns in Ukrainian language:

* *Personal* pronouns: *я* (I, me) *ми* (we)
ти (you) *ви* (you)
він (he, it)
вона (she, it) *вони* (they)
воно (it)

**Possessive* pronouns indicate to whom the given object belongs. Thus, in the singular possessive pronoun *my* has three forms: masculine (*мій*), feminine (*моя*), neuter (*моє*). It agrees in gender with the nouns they are used with.

For example: *мій друг, мій урок;*
моя сестра, моя аудиторія;
моє свято, моє яблуко, моє завдання

3. There are 7 cases in Ukrainian and each of them answers a particular question, except seventh one – Vocative (Calling) case.

Vocative (Calling) case performs the function of an address and it is not connected with other words by means of questions. Addressing someone we don't ask: "who?", "what?", "whom?" or others, but we indicate the person by the form of a pronoun you/ you (ти/ви) in any case. For example: Хасане, привіт! Хасане, ти студент? Хасане, ти must know this rule.

4. In Ukrainian there are many adverbs. The adverb is a part of speech which indicates an attribute of an action, a quality of an object or quantity. It can answer the question *як? (how?) , де? (where?) , куди?(where?), коли?(when?) , скільки? (how many?)* .

* Many adverbs end in –*о* or – *е* and most of them show how an action is done, its quality and answer on question *як?* (how?): *тихо, тепло, холодно, добре.*
- Як тут? – Тут *тепло і тихо*.

* Some adverbs answer the question *де?* (where?) and are called the adverbs of place: *там, тут, ось, вдома.*
- Де ми? - Ми *тут*, ми *вдома.*

* The adverbs *багато, мало, небагато* are the adverbs of quantity and answer on question *скільки ?* (how many?)

5. Also there are 4 intonation constructions (IC) in Ukrainian language:

- IC-1: Це мій брат. (It is my brother.)
- IC-2: Хто це? (Who is it?)
- IC-3: - Це студент? (Is it a student?)
  Так, це студент. (Yes, it is a student.
  - Вона лікар? (Is she a doctor?)
  Так, вона лікар. (Yes, she is a doctor.)
  - Ви студент? (Are you a student?)
  Так, я студент. (Yes, I am a student.)
- IC-4: - Це аудиторія? (Is this a classroom?)
  Так, це аудиторія. (Yes, it is a classroom.)
  - А це? (And this is?)
  Це теж аудиторія. (This is a classroom too.)

REMEMBER: In Ukrainian there is an apostrophe sign (‘). The apostrophe is put after consonant *б, п, в, м, ф, р* before vowels *я, ю, є,ї* , which signify 2 sound [йа, йу, йе, йі] to mark separate pronunciation of hard consonants in the following cases: ім’я[імйа], кав’ярня [кавйарн’я], м’ясо[мйасо], комп’ютер [компйутеир].

The apostrophe is not used before *я, ю, є, ї* after *б, п, в, м, ф* if they are preceded by a consonant (except *р*) which belongs to the root: свято [св’ято].

REMEMBER:

All months’ names are the nouns of masculine (he, it),

УРОК 3

А а (*А а)*
антонім – *antonym*
артистка – *artiste, actress*
аспірант – *(post)-graduate*
Б б *(Б б*)
бабуся - *grandmother*
банкір - *banker*
батько (він) - *father*
батьки (вони) – *parents*
березень - *march*
бібліотекар -*librarian*
бізнесмен - *businessman*
біологія - *biology*
біолог - *biologist*
будь ласка - *please, not at all*
В в *(В в*)
відповідь (вона) -*answer*
віза - *visa*
валіза - *suitcase*
вдень (adverb) – *in the afternoon*
вже (уже) - *already*
вересень – s*eptember*
весна – *spring*
викладач – *teacher, lecturer*
вівторок – *tuesday*
вірш –*verse, poetry*
внук – *grandson*
внука – *grand-daughter*
водій - *driver*
вулиця - *street* .
Г г (*Г г)*
година – *hour*
господар – *owner, host*
господарка – *owner, housewife*
гроші (вони) - *money*
грудень - *december*
гуртожиток - *hostel*

Д д (*Д д*)
декан - *dean*
день (він) – *day*
діалог - *dialogue*
дідусь (він)- *grandfather*
домогосподарка - *housekeeper*
донька - *daughter*
дошка - *blackboard*
дощ - *rain*
дружина - *wife*
думати – *to think*
дядько (він)– *uncle*
Е е (*Е е)*
екскурсія - *excursion*
Ж ж (*Ж ж)*
жінка - *woman*
жовтень - *october*
З з (*З з)*
завтра (adverb) - *tomorrow*
звати – *to call*
знайомитися – *to make acquaintance*
знати – *to know*
зошит – *exercise, notebook*
І і (*І і)*
ім'я (воно)- *name*
інженер - *engineer*
іноземець (він)- *foreigner*
іноземка (вона) - *foreigner*
інформатика - *informatics*
К к (*К к)*
квітень - *april*
кінофільм - *film*
книжка - *book*
комп'ютер - *computer*
Л л *(Л л)*
ліжко - *bed*
лікар - *doctor*
липень - *july*
листопад - *november*

людина – *human being, man*
лютий - *february*
М м (*М м*
мало (adver) – *a little, few*
машина – *car*
місяць – *month*
м’який, -а, -е, -і - *soft*
Н н (*Н н)*
неділя – *sunday*
ніч (вона) – *night*
О о (*О о*)
окуляри – *spectacles*
олівець (він) – *pencil*
осінь (вона) – *autumn*
ось – here is, that is
П п (*П п*)
пам'ять (вона)– *memory*
парасолька – *umbrella*
паспорт – *passport*
пес (= собака) (він) – *dog*
питання – *question*
підручник - *textbook*
планшет – *tablet computer*
поверх – *floor*
поліклініка – *polyclinic*
понеділок – *monday*
пора року – *season*
потім (adverb) – *after, then*
пошта – *post office*
прізвище – *(sur)name, family name*
пробачте – *I am sorry. Excuse me.*
програма – *program*
професор - *professor*
п’ятниця – *friday*
Р р (*Р р*)
ректор – *rector*
робити – *to do, to make*
ручка – *pen*
С с (*С с*)

свято – *holiday*
секретар - *secretary*
середа - *wednesday*
серпень – *august*
синонім – *synonym*
сіль (вона) – *salt*
сім'я - *family*
січень – *january*
слухати – *to listen*
сорочка – *shirt, chemise*
співак – *singer (він)*
співачка – *singer (вона)*
стадіон – *stadium*
столиця – *capital*
стоматолог – *dentist*
стоматологія -*stomatology*
сторінка – *page*
сьогодні (adverb) – *today*
Т т (*Т т*)
твердий, -а, -е, -і – *hard*
теж – *also*
тиждень – *week*
травень – *may*
У у (*У у*)
усі – *all*
учений (вчений) – *scientist*
учитель (вчитель) (він) - *teacher*
Ф ф (*Ф ф*)
фармацевт – *pharmaceutist*
фермер – *farmer*
фізика – *physics*
фізик - *physicist*
Х х (*Х х*)
хімія – *chemistry*
хімік – *chemist*
художник (він) – *painter*
художниця (вона) – *painter*
Ч ч (*Ч ч*)
чай – *tea*

червень – *june*
четвер – *Thursday*
число – *number*
читати – *to read*
Ш ш (*Ш ш)*
шапка – *hat, cap*
шарф – *scarf*
школа – *school*
школяр – *schoolboy*
школярка – *schoolgirl*
шоколад – *chocolate*
штани (вони) - *trousers*
Щ щ (*Щ щ)*
що - *what*
щодня (adverb) - *everyday*

GRAMMATICAL COMMENT:

I. As you know nouns denote objects, living beings or abstract ideas, so they answer on questions: хто? (who?) – істота (living being), що? (what?) – неістота (lifeless things).

Most of Ukrainian nouns are divided into three genders: masculine (чоловічий рід), feminine (жіночий рід) and neuter (середній рід).

*Singular: Masculine nouns correspond to the pronoun *he* – він, feminine – *she* – вона, neutral – it – воно.

Ukrainian nouns ending in a consonant are *masculine:* друг - friend, брат - brother, стіл - table, урок - lesson. Some nouns ending in – *ь (м'який знак* (soft sight) also are masculine: вчитель (teacher), стілець (chair), хлопець (boy), місяць (month); in *–й:* музей (museum), чай (tea).

Masculine nouns also are: батько, тато (father), дядько (uncle), дідусь (grandfather), собака (dog).

Nouns ending in –а, -я are *feminine*: студентка (student), донька (daughter), бабуся (grandmother), книжка (book), пісня (song). Some nouns ending in –ь are also feminine: сіль (salt), відповідь (answer), осінь (autumn). To the feminine gender apply some nouns ending in – ія: аудиторія (classroom), біологія (biology), лекція (lecture).

Nouns ending in –о, -е, -я are *neuter*: вікно (window), м'ясо (meat), місце (place), свято (holiday), прізвище (surname), завдання (task, home work), обличчя (face), море(sea).

II. The numeral. This part of speech indicates number or order of objects by counting. There are cardinal and ordinal numerals in Ukrainian. Cardinal numerals define the number of objects and answer the question скільки? (how many?, how much?): два, шість, чотирнадцять, двадцять, двадцять сім і т.д. Ordinal numerals indicate an object's place in the row or series of similar or identical objects. They are derived from the stems of respective cardinal numerals with the help of the adjectival endings. The form and function of ordinal numerals are similar to those of adjectives. Ordinal numerals agree in gender, number and case with the nouns and answer the questions what?: який? (masculine), яка?(feminine), яке? (neuter), які? (plural).

For example: Це урок № 1. Це перший урок.

Це тема № 1. Це перша тема.

Це завдання № 1. Це перше завдання.

III. The pronoun, The pronoun is an independent changeable part of speech. This part of speech includes words that denote objects, qualities, quantity without naming them. There are personal and possessive pronouns in Ukrainian language.

Personal pronouns: я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони.

All possessive pronouns indicate to whom the given object belongs. They answer the questions: *чий?, чия?, чиє*?(in a singular) та *чиї?* (in a plural) – *whose.*

Possessive pronoun *мій (моя, моє, мої)* in Ukrainian corresponds to "my" and "mine" in English, *твій (твоя, твоє, твої)* – "your" and "yours", *наш (наша, наше, наші)* – "our" and "ours", *ваш(ваша, ваше, ваші)* – "your" and "yours". Possessive pronouns *його* ("his" for person, "its" for things), *її* ("her" for person, "its" for things), *їх* (their) have the same form for the three genders and both numbers.

IV. The verb. Verbs are the words denoting action or state as a process. The infinitive is the first, the initial form of a verb. The infinitive usually ends in –ти : *читати* (to read), *слухати* (to listen), *знати* (to know). The infinitive answers the question *що робити?* (what to do?). The verb has three tenses: the past, the present, the future. Ukrainian verbs have a particular ending for each person of the singular and the plural. According to the type of ending in the present tense most of the Ukrainian verbs can be divided into two large groups: the 1-st and 2-nd conjugation verbs. Thus, the endings of the 1-st conjugation verb in the present tense are:

читати:	я	чита**ю**	*гуляти*:	я	гуля**ю**
(to read)	ти	чита**єш**	(to go for a walk)	ти	гуля**єш**
	він	чита**є**		він	гуля**є**

вона чита**є**	вона гуля**є**
ми чита**ємо**	ми гуля**ємо**
ви чита**єте**	ви гуля**єте**
вони чита**ють**	вони гуля**ють**

V. There are *simple, complex and compound sentences* in Ukrainian. The *subject* may be a noun, a personal pronoun, a personal pronoun + noun, an adjective + noun, an ordinal numeral + noun in the singular or in the plural, but in the nominative case always. The *predicate* it is a verb in different tenses but it is ending depends on the subject.

Compound sentences consist of two or more simple sentences which are connected by different subordinating conjunctions and connective words: *хто, що, як, чий, де, який* etc:

Я думаю, *що* він зараз працює.

Студент знає, *як* її звати.

Вони знають, *який* це урок.

*Remember!

There are many synonyms and antonyms in Ukrainian.

Synonyms are words with different forms but similar meanings: буква = літера, тато = батько, сім'я = родина, будинок = дім, добрий = хороший

Antonyms are word pairs with opposite meanings: тепло # холодно, він # вона, багато # мало, ніч # день, тут # там

УРОК 4

А а (*А а)*

американець (він) – a*merican*

американка (вона) – a*merican*

американський (-а, -е, -і) – *american*

араб (він)– *arabian*

арабка (вона)– *arabian*

арабський (-а, -е, -і) – *arabic*

Б б (*Б б)*

білий (-а, -е, -і) – *white*

біль (він) – *pain, ache*

біологія – *biology*

біологічний (-а, -е, -і) – *biological*

блакитний (-а, -е, -і) – *blue*

близько (adverb) – *near*

В в (*В в)*

важкий (-а, -е, -і) – *difficult, heavy*

важко (adverb) – *it is difficult*

великий (-а, -е, -і) – *big*

веселий (-а, -е, -і) – *merry*

вечір – *evening*

видатний (-а, -е, -і) – *eminent*

виделка – *fork*

вишня – *cherry*

відомий (-а, -е, -і) – *famous*

відпочивати – *to rest, to take rest*

водій – *driver*

волосся – *hair*

все гаразд – *all right*

вчений (-а, -і) – *scientist*

Г г (*Г г)*

гарний (-а, -е, -і) – *good*

гість (ч.р.) - *guest*

година – *hour*

годинник – *clock, watch*

гора – *mountain*

готель (ч.р.) – *hotel*

Д д (*Д д)*

далеко – *far*

двері (вони) – *doors*

двоюрідний (-а, -е,-і) – *cousin*

джем – *jam*

джинси – *jeans*
дзвоник – *bell (the bell rings)*
дзеркало – *mirror*
диван – *sofa*
дівчина – *girl*
дзвоник – *bell (the bell rings*)
дзеркало – *mirror*
диван – *sofa*
дівчина – *girl*
дідусь – *grandfather*
дієвідміна – *conjugation*
добрий (-а, -е, -і) – *kind, good*
домашній (-я, -є, -і) – *home,*
дружний (-а, -е, -і) – *unanimous*
дружній (-я, -є, -і) – *friendly*
дуб – *oak*
дуже – *very, much*
дякувати – *to thank*
Е е (Е е)
еквадорець (він) – *ecuadorian*
еквадорка (вона) - *ecuadorian*
еквадорський (-а, -е, -і) – *ecuadorian*
Є є (Є є)
європеєць (він) – *european*
європейка (вона) – *european*
європейський (а, -е, -і) – *European*
Ж ж (Ж ж)
жовтий (-а, -е, -і) – *yellow*
З з (З з)
запоріжанка – *citizen of Zaporizhia*
запорожець - *citizen of Zaporizhia*
запорізький (-а, -е, -і) – *zaporozhian*
затишний (-а, -е, -і) – *comfy, cosy*
зелений (-а, -е, -і) – *green*
злий (-а, -е, -і) – *wicked, bad-tempered*
зручний (-а, -е, -і) – *comfortable*
зупинка – *stop*
І і (І і)
індіанка (вона) – *hindu*

індієць (він) – *hindu*
індійський (-а, -е, -і) – *indian*
іноземець (він) – *foreigner*
іноземка (вона) – *foreigner*
іноземний (-а, -е, -і) - *foreign*
іранець (він)– *iranian*
іранка (вона) – *iranian*
іранський (-а, -е, -і) – *iranian*
іспанець (він) – *Spaniard*
іспанка (вона) – *Spaniard*
іспанський (-а, -е, -і) – *Spanish*
історичний (-а, -е, -і) – *historical*
італієць (він) –*italian*
італійка (вона) – *italian*
італійський (-а, -е, -і) – *italian*
Ї ї (Ї ї)
їдальня – *dining-room, canteen*
їда – *food*
Й й (Й й)
йорданець (він) – *Jordanian*
йорданка (вона) – *Jordanian*
йорданський (-а, -е, -і) – *Jordan*
К к (К к)
капці – *slippers*
квітка – *flower*
київський (-а, -е, -і) –
китаєць (він) – *China*
китаянка (вона) – *China*
китайський (-а, -е, -і) - *Chinese*
колір – *color*
коричневий (-а, -е, -і) – *brown*
крамниця – *shop*
красивий (-а, -е, -і) – *beautiful*
крісло – *arm-chair*
кухня – *kitchen*
Л л (Л л)
лабораторія – *laboratory*
легкий (-а, -е, -і) – *easy*
ложка – *spoon*

любити – *to love, to like*
люстерко – *mirror*
М м *(М м)*
маленький (-а, -е,-і) – *small, little*
малий (-а, -е, -і) – *small*
марокканець (він) – *moroccan*
марокканка (вона) – *moroccan*
марокканський (-а, -е, -і) - *moroccan*
міський (-а, -е, -і) – *urban, municipal*
медичний (-а, -е, -і) - *medical*
множина – *plural*
молодий (-а, -е, -і) – *young, new*
молодший (-а, -е, -і) – *younger, junior*
молочний (-а, -е, -і) – *milk, milky*
море – *sea*
Н н *(Н н)*
народ – *people*
наш (-а, -е, -і) – *our*
небо – *sky*
непогано – *not bad*
нігерієць (він)– *nigerian*
нігерійка (вона)– *nigerian*
нігерійський (-а, -е, -і) – *nigerian*
ніж – *knife*
німець (він) – *german*
німкеня (вона) – *german*
німецький (-а, -е, -і) – *german*
ніч (вона) – *night*
новий (-а, -е, -і) – *new*
нормальний (-а, -е, -і) – *normal*
нормально – *normally*
О о *(О о)*
однина – *singular*
окуляри – *glasses*
останній (-я, -є, -і) – *last, final*
острів – *island*
П п (*П п*)
паспорт – *passport*
пісня – *song*

плече – *shoulder*
площа – *square*
повільний (-а, -е,-і) – *slow*
повільно – *slowly*
поганий (-а, -е, -і) – *bad*
поліція - *police*
помаранчевий (-а, -е, -і) – *orange*
португалець (він) – *portuguese*
працювати – *to work*
проспект – *prospect, avenue*
Р р (*Р р*)
режисер – *stage director*
речення – *sentence*
рідний (-а, -е, -і) – *native*
робити – *to do*
рожевий (-а, -е, -і) – *pink*
розумний (-а, -е, -і) – *intelligent, clever*
роль (вона) – *role, part*
російський (-а, -е, -і) –*russian*
С с *(С с)*
світлий (-а, -е, -і) – *light*
село – *village*
серце – *heart*
синій (-я, -є, -і) – *blue, dark-blue*
сірий (-а, -е, -і) – *gray*
складний (-а, -е, -і) – *difficult, complex*
склянка – *glass*
смачний (-а, -е, -і) – *tasty*
сніг – *snow*
сонце – *sun*
спасибі – *thank you*
спортзал – *sports hall*
стан – *condition, status*
старий (-а, -е, -і) – *old*
старший (-а, -е, -і) – *elder*
стаття (вона) – *article*
суворий (-а, -е, -і) – *severe, strict*
сумний (-а, -е, -і) – *sad*
сусідній (-я, -є, -і) –*neighboring*

Т т *(Т т)*
таксі (воно) - *taxi*
тарілка – *plate*
тварина - *animal*
телевізор – *TV set*
товариш – *comrade, friend*
той (та, те) – *that*
ті - *those*
У у (*У у*)
узбек (він) – *uzbek*
узбечка (вона)– *uzbek*
узбецький (-а, -е, -і) – *uzbek*
українець (він) – *ukrainian*
українка (вона) – *ukrainian*
український (-а, -е, -і) – *ukrainian*
Ф ф (*Ф ф*)
фізичний (-а, -е, -і) – *physical*
фіолетовий (-а, -е, -і) – *violet*
Х х (Х х)
халат – *bathrobe, whites (medical)*
харківський (-а, -е, -і) – *kharkiv*
хімічний (-а, -е, -і) – *chemical*
хмара - *cloud*
холодильник – *refrigerator*
Ц ц (*Ц ц*)
цікавий (-а, -е, -і) - *interesting*
цей (ця, це) – *this*
ці – *these*
Ч ч (*Ч ч*)
чашка – *cup*
червоний (-а, -е, -і) – *red*
чоловік – *man, husband*
чорний (-а, -е, -і) – *black*
чудовий (-а, -е, -і) – *wonderful*
чудово – *wonderfully*
чужий (-а, -е, -і) – *smb. else's, strange*
Ш ш (*Ш ш*)
широкий (-а, -е, -і) – *wide*

REMEMBER:
Доброго ранку ! – *Good morning!*
Добрий день! = Добридень! – *Good day! Good afternoon!*
Добрий вечір! – *Good evening!*
Як справи? – *How are you? How are getting on?*
На все добре! – *Good bye! Good luck!*
Бувайте! – *Bye-bye! See you soon!*
До побачення! – *Good bye!*
До завтра! – *Till the tomorrow! See you tomorrow!*
До зустрічі! – *See you later! Till the meeting!*

GRAMMATICAL COMMENT:

I. The nouns in Ukrainian change according to the numbers. The nouns may have the singular and the plural form.

Masculine nouns ending in a consonant in the singular take the ending *–и* in the plural:

студент – студент*и*, брат – брат*и*, інститут – інститут*и*, зошит – зошит*и*
Exception: батько – батьк*и*, дядько - дядьк*и*

Masculine nouns ending in *–ь, -ар, -ч, -ш, -ж, -щ* in the singular take the ending - *і* in the plural:

іноземець – іноземц*і*, гість – гост*і*, бібліотекар – бібліотекар*і*, товариш – товариш*і*, біль - бол*і*

Masculine nouns ending in *–й* in the singular take the ending – *ї* in the plural:

водій – води*ї*, музей – музе*ї*

Feminine nouns change the ending *–а* in the singular into – *и* in the plural:

подруг*а* – подруг*и*, студентк*а* – студентк*и*, книжк*а* – книжк*и*

Feminine nouns ending in –я or –ь after consonants –ч-, -ш-, -щ-, -ж- in singular have ending –і in the plural

пісня – пісн*і*, відповідь – відповід*і*

If *feminine nouns* end in *–'я* or *–я* after vowel *–і-* in singular take the ending *-ї*

сім'я – сім'*ї*, аудиторія – аудиторі*ї*

Neuter nouns ending in –о in the singular take *–а* in the plural

вікно – вікн*а*, слово – слов*а*

Neuter nouns ending in –е in the singular take *–я* in the plural

море – мор*я*, місце – місц*я*

If *neuter nouns* end in –я after double consonants in singular they take same ending - *я* in the plural

питання – питання*я,* століття – століття*я*, обличчя - обличч*я*

II. The adjective is the part of speech denoting the characteristics of objects. The adjective agrees in gender and number with the noun. It means, the adjective has the same gender and number as noun. The adjectives answer the questions: який? (чол. р.), яка?(ж. р.), яке? (сер. р.), які? (множина) (for all genders) = what?

Masculine adjectives end in – ий in the nominative singular if the last consonant of the word's stem is hard

нов*ий*, іноземн*ий*, старш*ий*

Masculine adjectives end in – ій in the nominative singular if the last consonant of the word's stem is soft

домашній, сусідній, синій

Feminine adjectives end in – а in the nominative singular if the stem ends in a hard consonant

нов*а,* іноземн*а*, старш*а*

Feminine adjectives end in – я in the nominative singular if the stem ends in a soft consonant

домашн*я*, сусідн*я*, син*я*

Neuter adjectives end in – е in the nominative singular if the stem ends in a hard consonant

нов*е*, іноземн*е*, старш*е*

III. All *possessive pronouns* indicate to whom the given object belongs. They answer the questions: *чий?, чия?, чиє*?(in a singular) та *чиї*? (in a plural) – whose. Possessive pronoun мій (моя, моє, мої) in Ukrainian corresponds to "my" and "mine" in English, твій (твоя, твоє, твої) – "your" and "yours", наш (наша, наше, наші) – "our" and "ours", ваш(ваша, ваше, ваші) – "your" and "yours". Possessive pronouns його ("his" for person, "its" for things), її ("her" for person, "its" for things), їх (their) have the same form for the three genders and both numbers.

Чий це олівець? - Це *мій* олівець

Чия це кімната? - Це *моя* кімната.

Чиє це речення? - Це *моє* речення.

Чиї це друзі? - Це *мої* друзі.

Demonstrative pronouns point at an object, singling it out from other similar ones. The pronouns *цей (ця, це)(this), ці (these*) point at an object which is close by or one that has been mentioned lately, or one that is known to the speakers.

The pronouns *той (та, те)* (*that), ті(those)* are used to point out more distant object.

Demonstrative pronoun agrees with the noun as to gender, so to number and case and answers the question який?, яка?, яке?, які?

Ось *цей* підручник. Тут *ця* вправа. А ось *це* слово. Це *ці* завдання.

IV. *The verb.* As you know, verbs are the words denoting action or state as a process. The infinitive is the first, the initial form of a verb. The infinitive usually ends in –ти : читати (to read), слухати (to listen), знати (to know). The infinitive answers the question що робити? (what to do?). The verb has three tenses: the past, the present, the future. Ukrainian verbs have a particular ending for each person of the singular and the plural. According to the type of ending in the present tense most of the Ukrainian verbs can be divided into two large groups: the 1-st and 2-nd conjugation verbs. Thus, the endings of the 1-st conjugation verb in the present tense in the 3-rd person plural have ending *–уть, -ють*: читати (вони чита*ють*), писати (вони пиш*уть)*

The verbs of the 2-nd conjugation in the present tense in the 3-rd person plural have ending *–ать, -ять:* сидіти (вони сид*ять*), мовчати (вони мовч*ать*).

If you compare the endings of the verbs of the 2-nd conjugation with those of the 1-st conjugation, you will see that one can tell which conjugation a verb belongs to by any ending of the present tense except that of the 1-st person singular, which is the same for both conjugations.

Remember: if the stem of a verb in the 2-nd conjugation ends in *–в-*, *-б-* the consonant *–л-* is added to the stem in the 1-st person singular of the present tense: робити *(я роблю*), любити (*я люблю)*, дивитися*(я дивлюся)*.

V. *The simple sentence* is a sentence that consists of 1 or more grammatically linked words, which express a relatively complete thought. *S* (subject) + *P* (predicate) = *simple sentence*. Subject answers question who? (хто?) or what? (що?). Predicate answers question what to do? (що робити?):

Він працює. – Що він робить?

Дівчина читає. – Що робить дівчина?

Ми слухаємо. – Що ми робимо? or Що ви робите?

УРОК 5

А а *(А а)*
абрико*с* – *apricot*
ананас – *ananas*
анатомічний *(-a, -e, -i)* – *anatomical*
апельсин – *orange*
Б б *(Б б)*
базар – *market*
баклажан – *eggplant*
білизна – *underwear*
біль – *pain*
блуза – *blouse*
босоніжки – *peep-toes*
ботинки – *high shoes*
буряк – *beet*
бути – *to be*
В в (*В в)*
важкий (-a, -e, -i) – *difficult, heavy*
взуття – *shoes*
вересень – *September*
вибачте – *excuse me, sorry*
вивчати – *to study*
виноград – *grape*
вихідний (день) – *rest day*
вишня – *cherry*
відмінок – *case*
відповідати – *to answer*
відпочинок – *rest*
вільно – *freely, fluently, easily*
вітер – *wind*
вправа – *exercise*
все – *all*
вчора (учора) – *yesterday*
Г г (*Г г)*
гарбуз – *pumpkin*
головний (-a, -e, -i) – *main, general*
голосно – *loudly*
горох – *pea*
гранат – *pomegranate*

грати – *to play*
група – *group*
гуляти – *to go for a walk*
Д д (*Д д)*
давно – *long time ago*
диня – *muskmelon*
диктант – *dictation*
дієслово – *verb*
дія – *action*
добре – *good, well*
дощ – *rain*
дощовий (-а, -е, -і) – *rainy, pluvial*
Ж ж (*Ж ж)*
жакет – *jacket*
З з (*З з)*
запитувати – *to ask*
зараз – *now*
зима – *winter*
зимовий (-а, -е, -і) – *wintry, winter*
знахідний (відмінок) – *accusative*
І і (*І і)*
інжир – *fig*
іноземний (-а, -е, -і) – *foreign*
інтернаціональний (-а,-е, -і) - *international*
історичний (-а, -е, -і) – *historical*
історія – *story, history*
К к (*К к)*
кабачок – *zucchini*
кавун – *water-melon*
казка – *fairy tale*
капелюх – *hat*
капуста – *cabbage*
капці – *slippers*
картина – *picture*
картопля – *potato*
квасоля – *haricot*
кепка – *peaky cap*
ківі – *kiwi*
класичний (-а, -е, -і) – *classical*

клуб – *club*
костюм діловий – *formal suit, business attire*
костюм спортивний – *gym suit*
кофта – *jacket*
красивий (-а, -е, -і) – *beautiful*
кріп – *fennel*
кросівки – *jogging shoes*
кукурудза – *corn, maize*
купувати – *to buy*
куртка – *jacket*
Л л (*Л л)*
лише – *only*
літо – *summer*
літній (-я, -є, -і) – *summer*
любити – *to love, to like*
Н н (*Н н*)
наука - *science*
науковий (-а, -е, -і) - *scientific*
наявність – *presence, availability*
невеликий (-а, -е, -і) – *little, not big*
недавно - *recently*
некрасивий (-а, -е, -і) – *plain, unbeautiful*
непогано – *not bad, quite good*
О о *(О о*)
об’єкт – *object*
овочі – *vegetables*
огірок – *cucumber*
одяг – *clothes*
особливий, -а, -е, і – *particular, special*
особливо – *especially, particularly*
П п (*П п*)
пальто – *coat*
пам'ять – *memory*
перець – *pepper, paprika*
персик – *peach*
петрушка – *parsley*
писати – *to write*
пісня – *song*
площа – *square*

повільно – *slowly*
повторювати – *to repeat, to revise*
поганий (-а, -у, -і) – *bad*
погано – *badly*
позавчора – *day before, yesterday*
полуниця – *strawberry*
помідор – *tomato*
посуд – *dishes*
пошта – *post office*
пояснювати – *to explain*
правило – *rule*
предмет – *subject*
продукти – *products*
проспект – *avenue*
Р р *(Р р)*
радіо – *radio*
радіо – radio
раніше – *before, earlier*
ранній (-я, -є, -і) – *early*
рання весна – *early spring*
редис – *garden radish*
речі – *things*
робочий (день) – *working day*
розмір – *size, dimensions*
розмовляти – *to speak*
розповідати – *to tell, to narrate*
розуміти – *to understand*
рукавички – *knitted gloves*
С с (*С с*)
светр – *pullover*
святковий (-а, -е, -і) – *festive*
свято – *holiday, occasion*
середній (-я, -є, -і) -*middle*
сидіти – *to sit*
складний (-а,-е,-і) – *complex, difficult*
скоро – *soon*
слива – *plum*
смачний (-а, -е, -і) – *tasty*
собор – *cathedral*

сонце – *sun*
сонячний (-а, -е, -і) – *sunny*
спекотний (-а, -е, -і) – *hot, torrid*
співати – *to sing*
спідниця – *skirt*
сполучник – *conjunction*
спортивний (-а, -е, -і) – *sportive*
стаття – *article*
сукня – *dress*
Т т *(Т т)*
танцювати – *to dance*
тема – *subject, topic*
теперішній (час) – *present tense*
теплий (-а, -е,-і) – *warm*
тест – *test, control*
трохи – *a little, few*
туфлі жіночі – *ladies' court shoes*
туфлі чоловічі – *brogues*
У у (*У у*)
улюблений (-а, -е, -і) – *favourite*
Ф ф (*Ф ф*)
фрукти – *fruits*
футболка – *tee shirt*
Х х (*Х х*)
хворий (-а, -е, -і) – *ill, sick*
хороший (-а, -е, -і) - *good*
Ц ц (*Ц ц*)
центральний (-а, -е, -і) – *central*
цибуля – *onion*
Ч ч (*Ч ч*)
часник – *garlic*
черевики – *boots*
чоботи – *knee-boots*
чудово – *wonderfully*
Ш ш (*Ш ш)*
швидкий (-а, -е, -і) – *rapid, quick*
швидко – *quickly*
шкарпетки – *socks*
шуба – *fur coat*

Щ щ *(Щ щ)*
ще – *also, yet*
ще й – *and also*
Я я *(Я я)*
ягода – *berry*

GRAMMATICAL COMMENT:

I. As you had known already, there are many adverbs in Ukrainian.
* Many adverbs end in –о or – е and most of them show how an action is done, its quality and answer on question як? (how?): тихо, тепло, холодно, добре.
- Як тут? – Тут тепло і тихо.
- Як він працює? – Він працює добре.
Exception is the adverb *трохи*: Вони трохи розмовляють українською.
*Also there are many adverbs in Ukrainian which denote the time of action and answer the question *коли?* (when?). Such adverbs end on the consonant or the vowel, never change in cases, numbers and have not ganders: раніше, завтра, зараз, потім, учора (вчора). These adverbs are used in the sentences to indicate verbs actions in past, present or future tense.
- Коли студенти працюють? – Вони працюють зараз.
- Коли студенти працювали? – Вони працювали вчора.
- Коли студенти працюватимуть? – Вони працюватимуть потім.

II. Almost all nouns change according to the case in Ukrainian. There are seven cases in Ukrainian grammar.
Accusative case ($О_4$). The main meaning of the accusative case is the meaning of the direct object's using. In this meaning this case denotes the direct object to which the action passes and answers the questions: кого? (for animate) and що? (for inanimate).

хто? що? who? what?
- Це текст. Студент читає текст. This is a text. The student reads a text.
хто? що? who? what?
- Це книжка. Студент читає книжку. This is a book. The student reads a book.
хто? що? who? what?
- Це завдання. Студент читає завдання. This is a task. The student reads a task.

As we see *текст, книжку, завдання* are direct objects. These direct objects are in the accusative, in which the masculine and neuter nouns take the same endings as in the nominative. The feminine nouns change the endings *–а, -я* in the nominative into the *–у, -ю* in the accusative.

Note: 1. Feminine nouns ending in a consonant + ь in the nominative take the same form in the accusative case, that is they don't change.

- Це відповідь. Я знаю *відповідь*.

2.The inanimate nouns in the plural have the same endings both in the nominative and accusative cases.

- Це тексти. Я читаю *тексти.*
- Це книжки. Я читаю *книжки.*
- Це завдання. Я читаю *завдання.*

Remember:

Вивчати, знати, розуміти що? ($О_4$): мову, українську мову, англійську мову, арабську мову, мову хінді, мову телугу

Розмовляти, читати, писати якою мовою?: українською мовою, англійською мовою, арабською мовою, мовою хінді, мовою телугу

III. The verb. As you know, verbs are the words denoting action or state as a process. The infinitive is the first, the initial form of a verb. The infinitive usually ends in –ти : читати (to read), слухати (to listen), знати (to know). The infinitive answers the question що робити? (what to do?). The verb has three tenses: the past, the present, the future.

The present tense is used to denote an action happening at the moment of speech. Verbs in present tense change according to the subject of the sentences. So they answer the questions: що (я) роблю?, що (ти) робиш?, що (він, вона) робить?, що (ми) робимо?, що (ви) робите?, що (вони) роблять?

- Що ти робиш зараз? - Зараз *я читаю* текст.
- Що вони роблять зараз? – Зараз *вони читають* діалог.

The past tense denotes an action which happened before the moment of speech and answers the questions: що (я, ти, він) робив?, що (я, ти, вона) робила?, що (воно) робило?, що (ми, ви, вони) робили? The majority of the verbs form their past tense by dropping the particle – *ти* of the infinitive and adding the suffixes – *в, -ла, -ло, -ли.* The verb changes its form in the past tense according to the gender and number of the subject,

Masculine: я, ти, він читав, відпочивав, був

Feminine: я, ти, вона читала, відпочивала, було

Neuter: воно читало, відпочивало, було

Plural: ми, ви, вони читали, відпочивали, були

- Що ви робили недавно? – Недавно *ми читали* новий текст.
- Що вони робили вчора ввечері? – Вчора ввечері *вони слухали* пісні.

Note: There are some words, adverbs of time, in Ukrainian which help to use the past tense: *вчора, раніше, позавчора, давно, недавно* and others.

The future tense denotes an action which will happen after the moment of speech. Ukrainian verbs have two forms of the future tense. *Simple form* is derived from the infinitive of imperfective aspect by the suffixes. And they answer the questions: що я робитиму?, що ти робитимеш?, що він (вона, воно) робитиме?, що ми робитимемо?, що ви робитимете?, що вони робитимуть?

- Що ти робитимеш завтра? – Завтра *я писатиму* диктант
- Що ми робитимемо потім? – Потім *ми слухатимемо* музику.

The c*ompound form* is formed of the verb *бути (to be)* in the future and the infinitive of the verb concerned. They answer the questions: що я буду робити?, що ти будеш робити?, що він (вона, воно) буде робити?, що ми будемо робити?, що ви будете робити?, що вони будуть робити?

- Що ти будеш робити сьогодні ввечері? – Сьогодні ввечері *я буду писати* вправи.
- Що вони будуть робити завтра? – Завтра вони *будуть відпочивати.*

Note: There are some words, adverbs of time, in Ukrainian which help to use the future tense: *завтра, потім, завтра вранці, післязавтра* and others.

УРОК 6

В в (*В в)*
веселий (-а, -е, -і) – *merry*
відповідати – *to answer, to be responsible*
відповідь – *answer, response*
вивчати – *to study*
вчити – *to learn*
Г г (*Г г)*
гідроелектростанція – *hydro-electric power station*
Д д (*Д д)*
дивитися – *to look at, to watch*
Дід Мороз – *Santa Claus*
Дніпрогес – *Dnieper electric power station*
добрий (-а, -е, -і) – *good*
дорога – *road, way*
дуб – *oak*
дурний (-а, -е, -і) – *bad, evil*
Е е (*Е е)*
егоїстичний а, -е, -і) – *selfish, egoistic*
екскурсовод – *guide*
емоційний (-а, -е, -і) – *emotional*
емоція – *emotion*
З з (*З з)*
завжди – *always*
запоріжці – *citizens of Zaporozhe*
звісно – *certainly*
злий (-а, -е,-і) – *malicious, wicked*
Л л (*Л л)*
легко – *easily*
лінивий (-а, -е, -і) – *lazy*
лінь – *laziness*
М м (*М м)*
мовчазний (-а, -е, -і) – *silent*
мовчати – *to keep silence*
мовчки – *silently*
мовчання – *silence*
Н н (*Н н)*
навчатися – *to study*
несерйозний (-а, -е, -і) – *not serious*

О о (*О о*)
останній (-я, -є, -і) – *last*
П п (*П п*)
працювати – *to work*
праця – *work, job*
працьовитий (-а, -е, -і) – *hard worker*
Р р *(Р р)*
розповідь – *story*
розум – *mind*
розумний (-а, -е, -і) – *clever*
С с (*С с)*
серйозний (-а, -е, -і) – *serious*
сильний (-а, -е, -і) – *strong*
скромний (-а, -е, -і) – *modest*
слабкий (-а, -е, -і) – *weak*
сором'язливий, -а, -е, -і – *embarrassing*
спокійний (-а, -е, -і) – *quiet*
сумний (-а, -е, -і) – *sad*
Т т *(Т т*)
талант – *talent*
талановитий (-а, -е, -і) – *talented*
тому що – *because*
У у *(У у*)
увага - *attention*
уважний (-а, -е, -і) – *attentive*
Ч ч *(Ч ч*)
часто – *often*
чесний (-а, -е, -і) – *honest*
чому? – *why?*
чудово – *fine*
Щ щ (*Щ щ*)
щирий (-а, е, -і) – *sincere*

GRAMMATICAL COMMENT:

I. As you had known verbs are the words denoting action or state as a process. The infinitive is the first, the initial form of a verb. The infinitive usually ends in *–ти* (працювати, вчити, знати) and some verbs end in – *тися* (дивитися, знайомитися, навчатися).

All the verbs in the infinitive answer the question *що робити?*(what to do?). The verbs have three tenses: the past, the present, the future. Ukrainian verbs have a particular ending for each person of the singular and the plural.

You had known that the verbs are changing into two large groups: the 1-st and the 2-nd conjugation verbs:

знати: я знаю	*я* знав, знала	*я* знатиму	*я* буду знати
ти знаєш	*ти* знав, знала	*ти* знатимеш	*ти* будеш знати
він знає	*він* знав	*він* знатиме	*він* буде знати
вона знає	*вона* знала	*вона* знатиме	*вона* буде знати
воно знає	*воно* знало	*воно* знатиме	*воно* буде знати
ми знаємо	*ми* знали	*ми* знатимемо	*ми* будемо знати
ви знаєте	*ви* знали	*ви* знатимете	*ви* будете знати
вони знають	*вони* знали	*вони* знатимуть	*вони* будуть знати

робити: я роблю	*я* робив, робила	*я* робитиму	*я* буду робити
ти робиш	*ти* робив, робила	*ти* робитимеш	*ти* будеш робити
він робить	*він* робив	*він* робитиме	*він* буде робити
вона робить	*вона* робила	*вона* робитиме	*вона* буде робити
воно робить	*воно* робило	*воно* робитиме	*воно* буде робити
ми робимо	*ми* робили	ми робитимемо	*ми* будемо робити
ви робите	*ви* робили	*ви* робитимете	*ви* будете робити
вони роблять	*вони* робили	*вони* робитимуть	*вони* будуть робити

The verbs ending in *–тися* answer the question *що робити?* and change in the tenses also. You must remember that particle *–ся* states in all changes:

навчатися:

я навчаюся *я* навчався навчалася *я* навчатимуся *я* буду навчатися
ти навчаєшся *ти* навчався навчалася *ти* навчатимешся *ти* будеш навчатися
він навчається *він* навчався *він* навчатиметься *він* буде навчатися
вона навчається *вона* навчалася *вона* навчатиметься *вона* буде навчатися
воно навчається *воно* навчалося *воно* навчатиметься *воно* буде навчатися
ми навчаємося *ми* навчалися *ми* навчатимемося *ми* будемо навчатися
ви навчаєтеся *ви* навчалися *ви* навчатиметеся *ви* будете навчатися
вони навчаються *вони* навчалися *вони* навчатимуться *вони* будуть навчатися

II. As we mentions before there are simple, complex and compound sentences in the Ukrainian language. Compound sentences consist of two or more simple sentences, which are connected by different subordinating conjunctions and connective words. The conjunction *тому що* (because) can be used in the

compound sentences to explain a reason of subject's action, i.e. the reason of a result. The conjunction *тому що* (because) is answer on the question *чому?* (why?)

- Маріє, *чому* ти читаєш газети і журнали?

- Я читаю газети і журнали, *тому що* я люблю читати.

- Я читаю газети і журнали, *тому що* я люблю багато знати.

- *Тому що* я люблю читати, я читаю газети і журнали.
- *Тому що* я люблю багато знати, я читаю газети і журнали.

- *Тому що* я люблю читати.

- *Тому що* я люблю багато знати.

УРОК 7

Б б (*Б б*)

бачити – побачити кого? що? – *to see*

бідний, -а, -е, -і - *poor*

бідно (прислівник) – *poorly*

брати - взяти, узяти що? – *to take*

будівля – *building*

бутерброд - *sandwich*

В в (*В в*)

весь (ввесь, увесь) – *all, the whole*

вечеря - *supper*

вечеряти – повечеряти де ? – *to have supper, to take supper*

виражати – виразити що? – *to express*

вираження бажання – *expression of wish*

вираження часу – *time's expression*

вирішувати – вирішити що? - *to decide, to solve, to work out*

вишиваний, -а, -е, -і – *embroidering, fine needling-work*

вишивати – вишити що? – *to embroider*

відомий, -а, -е, -і – *famous, well-known*

відповідати – відповісти що?, кому? – *to answer, to be responsible*

відповідальний, -а, -е, -і – *responsible*

відповідальність (ж.р.) – *responsibility*

відразу (прислівник) – *at once*

відчиняти – відчинити що? – *to open*

вірити – повірити кому? у що? – *to believe, to trust*

вірний, -а, -е, -і – *correct, unfailing*

вірність (ж.р.) – *correctness, truth, fidelity*

вмить (умить) (прислівник) – *in a flash, in the twinkling of an eye*

вперше (уперше) (прислівник) – *for the first time*

Г г *(Г г)*

година – *hour*

гість (гості) (ч.р.) – *guest (guests)*

глибокий, -а, -е, -і – *deep*

гостинний, -а, -е, -і - *hospitable*

гостинність (ж.р.) – *hospitality*

готувати – приготувати що? – *to prepare, to make ready, to cook*

Д д *(Д д)*

давній, -я, -є, -і – *old, ancient*

дерево – *tree*

доброта – *kindness*
довго (прислівник) – *for a long time*
доконаний вид – *perfective aspect*
допомагати – допомогти кому? що робити? – *to help*
допомога – *help*
дружина – *wife*
думати – подумати про кого? про що? – *to think*
думка – *thought, idea*
духовний, -а, -е, -і - *spiritual*
Є є *(Є є)*
єдиний, -а, -е, -і - *sole, only one*
єдність (ж.р.) - *unity*
З з *(З з)*
завжди (прислівник) – *always*
задача – *task, problem*
зазвичай (прислівник) – *usually*
запізнюватися – запізнитися куди? – *to be late*
затори - *block, traffic jam*
звісно – *of course, certainly*
згадувати – згадати про кого? про що?– *to remember*
злагода – *consent, harmony*
знайомий, -а, -е,-і – *acquainted*
знаходити – знайти кого? що? – *to find, to discover*
зрідка (прислівник) – *from time to time, some time*
зустрічати – зустріти кого? що?– *to meet*
зустріч (ж.р.)– *meeting*
з'являтися – з'явитися де? – *to appear, to arise*
І і *(І і)*
ідеал – *ideal*
інколи = іноді (прислівник) – *sometimes*
інтерес – *interest*
іспит – *examination*
К к (*К к*)
канікули – *holidays, vacation*
капітан – *captain*
картина – *picture*
коли – *when*
композиція – *composition*
короткостроковість (ж.р.) – *short-term, short-urgency*

костюм – *dress, costume*
котлета – *cutlet, chop*
кращий, -а, -е, -і – *better, best*
купувати – купити що? – *to buy*
курка – *hen, chicken*
курячий – *chicken*
Л л *(Л л)*
ландшафт – *landscape*
ландшафтний, -а –е, -і - *scenery*
лектор – *lecturer, reader*
лихий, -а, -е, -і – *bad-tempered, bitter, bad, unkind*
літак – *aircraft*
любов (ж.р.)– *love*
любити – полюбити кого? що?, що робити?/що зробити? – *to love whom?, to like what?*
М м (*М м*)
малюк – *little one, kiddy*
макарони (мн.) – *spaghetti, pasta*
макіяж – *make-up*
малювати – намалювати кого? що? – *to draw*
малюнок – *picture, illustration*
мати (дієслово) – *to have*
матрос – *seaman, sailor*
минулий, -а, -е, -і – *past*
мити – помити що? – to wash
миттєво = миттю (прислівник) – *instantly, momently*
місяць – *month*, Місяць – *Moon*
молодець (ч.р.) – *fine fellow, fine girl*
Молодець! – *Well done*!
мріяти – помріяти про кого? про що?– *to dream*
мрія – *dream*
мрійник – *dreamer*
музикант – *musician*
Н н (*Н н*)
найкращий, -а, -е, -і – *the best*
наполегливий, -а, -е, -і – *persistent*
наполегливо (прислівник) – *persistently*
нарешті (прислівник) – *at last, finally*
небо – *sky*

негода – *bad weather*
недоконаний вид – *imperfective aspect*
ніколи (прислівник) – *never*
О о (*О о)*
обідати – пообідати де?– *to have dinner*
обід – *dinner*
одвічний, -а, -е, -і – *age-long*
одноразовість (ж.р.) – *once, one-time*
одночасність (ж.р.) – *simultaneity*
ознака – *sign*
означати що? – *to mean, to signify*
оповідання – *story, tale*
останній, -я, -є, -і – *last, next*
отримувати – отримати що? – *to receive, to get*
охорона – *guard*
охоронець (ч.р.) – *security guard*
П п (*П п*)
пасажир – *passenger*
перемога – *victory*
печиво – *cookie, biscuits*
перекладати – перекласти що? – *to translate, to interpret*
піца – *pizza*
поважати (НДВ) кого? що? – *to respect*
повага – *respect, esteem*
повідомлення – *message*
повідомляти – повідомити кого? про що? – *to report, to inform*
повторюваність (ж.р.) – *reiteration, repetition*
погляд – *opinion, mind, view*
подорож (ж.р.) - *trip*
послідовність (ж.р.) – *succession, sequence*
постійно (прислівник) – *constantly*
потреба – *need*
поцілунок – *kiss*
пояснювати – пояснити що? кому? – *to explain*
працелюбний, -а, -е, -і - *hardworking*
працелюбність (ж.р.) – *diligence*
працювати – попрацювати де? – *to work*
праця – *job, work*
приємний, -а, -е, -і – *pleasant, agreeable*

приймати – прийняти що? – *to take, to accept*
природа – *nature*
природній, -я, -є, -і - *natural*
приходити – прийти куди? до кого? – *to come to*
про – about
<u>Р р (*Р р)*</u>
раніше (прислівник) - *before*
раптом (прислівник)– *suddenly*
регулярно (прислівник) – *regularly*
ремонт – *repair*
ремонтувати – відремонтувати що? – *to repair*
різний, -а, -е, -і – *different*
розв'язувати – розв'язати що? – *to solve, to decide, to untie*
розмовляти (НДВ) як?, якою мовою? – *to talk, to speak*
розповідати – розповісти що? про кого? про що? – *to tell, to relate*
розповідатися – *to be told*
рушник – *towel*
<u>С с (*С с)*</u>
саме через те – *because of the fact*
свіжий, -а, -е, -і – *fresh*
себе – (про себе) – *myself, yourself* (Я думаю про себе = I am thinking about myself) ; (Думай про себе! = Think about yourself!)
селянин – *peasant, villager*
селянка (вона) – *peasant, villager*
селяни – *peasants*
сильний - -а, -е, -і – *strong, intense, heave*
символ - *symbol*
ситий, -а, -е, -і – *satisfied, replete*
складний, -а, -е, -і – *difficult, hard, complex*
сміливий, -а, -е, -і – *courageous*
сміливість (ж. р.) – *audacity, courage*
смішний, -а, -е, -і – *funny, ridiculous*
сніданок – *breakfast*
снідати – поснідати де? – *to have breakfast*
справжній, -я, -є, -і – *true, real*
старанний, -а, -е, -і – *assiduity, careful*
старанність (ж.р.) – *care, assiduity*
стародавній, -я, -є, -і – *ancient*
стаття – *article*

сумувати – засумувати про кого? про що? – *to be melancholy, to be sad, to miss*
сумний, -а-е –і - *sad, depressed*
суші – *sushi*
Тт (*Т т*)
температура – *temperature*
тиждень – *week*
традиція – *tradition*
традиційний, -а, –е, -і – *traditional*
тривалість (ж.р.) - *duration*
турбота – *anxiety, care*
турбуватися – потурбуватися про кого? про що? – *to take care, to worry about*
У у (*У у*)
у (в) – *in, at, on*
у ті часи – *at that time*
уважно (прислівник) – *attentively*
увесь (ввесь,весь) – *all, whole*
удома (вдома) (прислівник) – *at home, at one's own place*
уперше (вперше) (прислівник) - *for the first time*
Ф ф (*Ф ф*)
фотографувати – сфотографувати кого? що? – *to take a photo*
фотографія = фото (= світлина) - *photo*
Х х (*Х х*)
хвилина - *minute*
хотіти – захотіти що?, що робити?/що зробити? – *to want*
художник - *painter*
Ц ц (*Ц ц*)
цілий, -а, -е, -і – *whole, entire*
цілувати – поцілувати кого? – *to kiss*
Ч ч (*Ч ч*)
часто (прислівник)– *often*
чекати – почекати, зачекати на кого? на що? – *to wait*
черговий, -а, -е, -і – *on duty*
чергувати – почергувати де? – *to be on duty*
через – *because of*
чесний, -а, -е, -і – *honest, fair*
чесність (ж. р.) – *honesty*
чудовий, -а, -е, -і – *wonderful*
чудово (прислівник) – *wonderfully*

Ш ш (*Ш ш*)
шанувати (НДВ) кого? що? – *to respect*
швидко (прислівник) – *quickly, fast*
шматок – *piece, bit*
шукати – знайти кого? що? – *to look for, to find, to search*
Щ щ *(Щ щ)*
щедрий, -а, -е, -і – *generous*
щедрість (ж. р.) – *generosity*
щирий, -а, -е, -і – *sincere*
щирість (ж.р.) - *sincerely*
щодня (прислівник) – *every day*
щоранку (прислівник) – *every morning*
Я я (*Я я*)
який, -а, -е, -і – *what*

ДІЄСЛІВНИЙ МІНІМУМ УРОКУ до теми «ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК»:
Кого? що? ; Про кого? про що?; На кого? на що? *Про (на) якого? яку? яке? яких? які?; чийого? чию? чиє? чиїх? чиї?*
Б б
бачити – побачити – кого?, що? : Вчора ми бачили друга і подругу.
Він бачив цей журнал.
брати – взяти, узяти – кого?. що?: Мама взяла малюка на руки.
Я беру підручники щодня.
В в
вивчати – вивчити що? : Ми вивчаємо українську мову і анатомію.
виражати – виразити що?: Вони виразили бажання працювати тут.
вирішувати – вирішити що?: Вони швидко вирішили це питання.
вишивати – вишити що?: Його сестра вишиває український рушник.
відкривати – відкрити що? : Зараз студенти відкривають підручники.
відповідати – відповісти що?, на що?: Еммануель відповідає урок.
Він відповів на всі запитання.
відчиняти – відчинити що?: Ми відчинили вікно, тому що жарко.
вітати – привітати кого?: Студенти вітають викладача.
Г г
говорити – сказати що?, про кого?, про що?: Малюк сказав перше слово.
Ми говорили про рідну країну і наших батьків.
готувати – приготувати що?: Всі студенти приготували домашній текст.
Марта смачно готує рис і курку.

Д д

давати – дати що?: Вона дала зошит і ручку.

думати – подумати про що,? про кого?: Ми завжди думаємо про нашу країну, наших батьків і друзів.

З з

забувати – забути кого?, що?, про кого?, про що?: Вона забула там підручник. Він забув про старого товариша. Ці студенти веселі, вони забули про проблеми.

закривати – закрити що?: Студент прочитав текст і закрив підручник.

запитувати – запитати кого?, про кого?, про що?: Викладач запитує мене. Мама запитала сина про його життя тут. Студенти запитали про екскурсію.

запізнюватися – запізнитися на що?, через кого?, через що?: Сьогодні дівчата запізнилися на лекцію через подругу.

зачиняти – зачинити що?: Я завжди зачиняю двері.

згадувати – згадати кого?, що?, про кого?, про що?: Він часто згадує брата. Сьогодні Амар згадав це правило. Вони слухали музику і згадували про свою країну.

знати – кого?, що?, про кого?, про що?: Вони знають її. Мій сусід добре знає цей урок. Я знаю про його день народження.

знаходити – знайти кого?, що?: Тут Андрій знайшов нового товариша.

зустрічати – зустріти кого?, що?: Ми зустріли нового студента і нову студентку. Вони весело зустрічають новий день.

Ї ї

їсти – з'їсти, поїсти що?: Ми любимо їсти свіжі овочі. Він з'їв увесь обід.

К к

купувати – купити що?: Тарас купив красиву сорочку і гарний костюм.

Л л

любити – полюбити кого?, що?, за що? : Студенти люблять літо за канікули. Том любить сестру за щирість.

М м

малювати – намалювати кого? ,що?: Художник намалював нову картину.

мити – помити що?: Я мию склянку, а вона миє чайник.

мріяти – помріяти про кого?, про що?: Мій молодший брат мріє про нового товариша.

О о

отримувати – отримати що?: Цей студент отримав сьогодні гарну оцінку.

П п

питати – запитати(спитати) кого?, про кого?, про що?: Ми запитали викладача про екскурсію.

писати – написати що?: Студенти добре написали ці завдання.

поважати – кого?, за що?: Вони поважають старосту за щирість і чесність.

повторювати – повторити що?: Зараз Ганна повторює нові слова.

показувати – показати що?: Хуан показав нам новий розклад.

пояснювати – пояснити що? : Викладач пояснив нам складну тему.

приймати – прийняти кого?, що?: Хвора дівчинка прийняла ліки.

Р р

ремонтувати – відремонтувати що:? Вони гарно відремонтували квартиру.

робити – зробити що?: Ми всі зробили домашнє завдання.

розв'язувати – розв'язати що?: Учора Тарас розв'язав усі складні задачі.

розмовляти про кого?, про що?: Студенти часто розмовляють про життя.

розповідати – розповісти що?, про кого?, про що?: Студентка розповіла цікаву історію про рідне місто.

розуміти – зрозуміти кого? ,що?: Ми добре розуміємо своїх друзів.

С с

слухати – послухати кого?, що?, про кого?, про що?: Друзі слухали музику.

співати – заспівати що?, про кого?, про що?: Було свято і всі співали про мир і дружбу.

сумувати – засумувати через кого?, через що?: Діти сумують через погану погоду.

Т т

турбуватися – потурбуватися про кого?, про що?: Старший брат турбується про молодшу сестру.

Ф ф

фотографувати – сфотографувати кого? .що?: Вони часто фотографують друзів, а сьогодні сфотографували викладача.

Ц ц

цілувати – поцілувати кого?, що?: Мама поцілувала доньку.

Ч ч

читати – прочитати що?, про кого?, про що?: Ми прочитали текст про відомого лікаря.

чекати – почекати, зачекати на кого?, на що?: Маріана вранці завжди чекає на подругу, бо та запізнюється.

Ш ш

шукати – знайти кого?, що?: Я знайшла тут нових друзів.

шанувати (НДВ) кого?, що?: Ми шануємо українських людей та їхні

традиції.

GRAMMATICAL COMMENT:

I. 1. The main meaning of *Accusative case (O_4)* is the meaning of the direct object's using. In this meaning this case denotes the direct object to which the action passes and answers the questions:

- *In singular*:

masculine: якого?, чийого?, якого?, кого*?(animate)*
який?, чий?, який?, що? (*inanimate*)

- Я люблю мого старшого брата.
- Він читав цей цікавий текст.

feminine: яку?, чию?, яку?, кого? (*animate*)
яку?, чию?, яку?, що? (*inanimate*)

- Мій брат бачив мою нову подругу.
- Ця студентка добре знає нашу українську мову.

neuter: яке?, чиє?, яке?, що?: (*inanimate*)

- Ми всі зробили це наше домашнє завдання.

- *In plural (for all genders):*
яких?, чиїх?, яких? кого? (*animate*)
які?, чиї?, які?, що? *(inanimate*)

- Ми добре розуміємо наших українських друзів.
- Вчора ми зустріли ваших нових студенток.
- Наші хлопці купили гарні сорочки, а дівчата купили красиві сукні.
- Сьогодні студенти гарно підготували їхні домашні завдання.

2.*The Accusative* can also be used in many meanings after different prepositions, for example:

- про *(about)*- the object of conversation and though;
- на (*on, for*) – the object of orientation on or for somebody or something
- за (*for*) – the object of something's exchange and sometimes of reason
- через (*because of*) – the object of reason (cause)

- Ми завжди думаємо *про наших батьків і друзів.*
- Зараз ми чекаємо *на вашого секретаря*.
- Я поважає тебе *за увагу і доброту*.
- Друзі не зустріли нас *через зайнятість* (business)

II. Ukrainian verbs have two aspects: the *imperfective* aspect and the *perfective* one.

*The verbs of the imperfective aspect in the infinitive form answer the question *що робити?* (what to do?) and denote: 1) an action as a process that took place in past, is taking place in present, or will take place in the future; 2) the name of action; 3) the simultaneity of several actions; 4) the action repeated many times. Thus, imperfective verbs have three tenses: the past, the present, the future. The future tense has two forms: simple and complex (Завтра вона читатиме цікаву книжку. Завтра вона буде читати цікаву книжку).

*The verbs of the perfective aspect in the infinitive form answer the question *що зробити*? (what to do?) and denote: 1) the completeness, the result of an action that occurred in the past, or will occur in the future; 2) the beginning of an action; 3) the consecution of several actions which were completed with result; 4) the single, not repeated action. The future tense has simple form. The perfective verbs are formed from the imperfective verbs with the help of prefixes, suffixes, different stems, shift of stress and vowel alternation.

- Вона *прочитала* цікаву книжку. Вона *прочитає* цікаву книжку.
- Студенти вже добре *відпочили*. Завтра студенти добре *відпочинуть*.
- Ми *взяли* підручники і словники. Ми *візьмемо* підручники і словники.

The perfective verbs combine with the words: вже, нарешті, раптом, одного разу, обов'язково, одного дня etc.

III. There *are simple and complex sentences* in Ukrainian. In each sentence there must be a subject. The subject may be a noun, a personal pronoun, a possessive pronoun + noun, an adjective + noun, an ordinal numeral + noun in the singular or in the plural but in the nominative case always. The predicate is a verb in different tenses but it's ending depends on the subject.

**Complex sentences* consist of two or more simple sentences which are connected by different subordinating conjunctions or connective words: хто, який, чий, тому що, бо, але, як, скільки, коли, щоб.

*The word *коли* (when) is a connective one and it is used in the complex sentences to express the simultaneity of action: *Коли я пишу, мій друг читає. Коли я писав, мій друг читав. Коли я писатиму, мій друг читатиме*.

* The word *коли* (when) is also used in the complex sentences to express the ssuccession of action: *Коли я написав домашню вправу, я відпочив. Коли я напишу домашню вправу, я відпочину*.

*In complex sentence with conjugation *щоб* (that) subject of the first simple sentence expresses its wish. The predicate of the first simple sentence may be used in past, present or future but the predicate of the second simple sentence must be used only in past tense. The subjects in such complex sentences must be different:
Наші друзі хочуть, щоб ми сфотографували гарні споруди і вулиці.
Батьки хочуть, щоб ми добре вивчали медицину.

УРОК 8

А а (*А а*)

альбом - *album*

Б б *(Б б*)

батьківщина – *native country*

берег – *shore, bank*

будувати – побудувати що? де? – *to build, to construct*

В в *(В в*)

ввечері (увечері) (прислівник) – *in the evening*

вечір – *evening*

вживатися – *to be used, to get used*

взимку (узимку) (прислівник) – *in winter*

виробляти – виробити що? – *to produce*

висіти – повисіти де? – *to hang*

виставка – *exhibition*

влітку (улітку) (прислівник) – *in summer*

вночі (уночі) (прислівник) – *at night*

вокзал – station *(railway station)*

восени (прислівник) – *in autumn*

вранці (прислівник) – *in the morning*

Г г (*Г г*)

гора – *mountain*

грати – програти, зіграти у що?, на чому?, що? – *to play, to act*

гребля – *rowing*

Д д (*Д д*)

давно – *long ago*

двигун – *motor, engine*

деканат – *dean's office*

дискотека - *discotheque*

довідка – *certificate, reference, information*

Е е (*Е е*)

екзамен – *exam, examination*

електрика – *electricity*

електричний, -а, -е, -і - *electric(al)*

Ж ж (*Ж ж*)

жити – пожити де? – *to live*

життя – *life*

життєвий, -а, -е, -і – *vital*

З з *(З з)*
займатися де? чим?– *to study*
закінчувати – закінчити що? – *to finish, to end, to complete*
закінчуватися – закінчитися – *to come to an end*
закоханий, -а, -е, -і – *in love* (as noun – *lover*)
залишати – залишити кого? що? – *to leave*
залізниця – *railway*
заміжня – *to be married to smb.*
заняття – *studies, lessons, work*
запитувати – запитати кого? про кого? про що? – *to ask*
захід – *west*
зимовий, -а, -е, -і – *wintry*
знайомитися – познайомитися з ким? – *to meet smb., to make the acquaintance*
знайомство – *acquaintance*
знати кого? що? – *to know, to have a knowledge* ; узнати про кого? про що? – *to get to know*
знаходитися де? – *to be*
з'являтися – з'явитися де? – *to appear*
Ї ї (*Ї ї*)
їжа - *food*
їсти – поїсти що? де? – *to eat*
К к (*К к*)
картина - *picture*
каструля – *pan*
кафедра – *department*
колись – *once (upon a time)*
компанія - *campaign*
концертний, -а, -е, -і – *concert*
крамниця - *shop*
купувати – купити що? де? – *to buy*
куток – *corner*
Л л (*Л л*)
літній, -я. є-. –і – *summer*
ліворуч (прислівник) – *on (to, from) the left*
лежати – полежати де? на чому? – *to lie*
М м (*М м*)
матч - *match*
мешкати де? у чому? на чому? – *to live*
Н н (*Н н*)

навесні (прислівник) – *in spring*
навіть – *even*
навчальний, -а, -е, -і – *academic, educational*
навчання – *studies*
навчатися – *to study, to learn*
народитися де? коли? – *to be born*
ніч (ж.р.) – *night*
новина – *news, something new*
О о (*О о*)
оголошення – *announcement, declaration*
одружений-а, -е –і – *married*
одружуватися – одружитися з ким? – *to marry, to get married to*
оперний, -а, -е, -і – *opera, operatic*
осінній, -я, -є, -і – *autumnal*
острів – *island*
ось (прислівник) - *here*
П п (*П п*)
падати – впасти (упасти) де? на що?- *to fall*
палац – *palace*
письмовий, -а –е, -і – *writing*
питати – запитати кого? про кого? про що? – *to ask*
пити – випити що? - *to drink*
південь – *south*
північ – *north*
підготовчий, -а, -е, -і – *preparatory*
підлога – *floor*
пісня – *song*
повторювати – повторити що? – *to repeat*
позаду – *behind*
позавчора (прислівник) – *day before, yesterday*
полиця – *shelf*
помилка - *mistake*
попереду – *in front, before*
поруч – *near, next to*
посередині – *in the middle*
починати – почати що? – *to start, to begin* (S=хто)
починатись – початись - *to start, to begin* (S=що)
праворуч – on(at, from) *the right*
промисловий, -а, -е, -і – *industrial*

промисловість (ж.р.) – *industry*

Р р (*Р р*)

речі – *things*

рік тому – *last year, year ago*

розвага – *entertainment, amusement*

розважальний, -а, -е, -і – *entertainmenting*

розповідь (ж.р.) - *story, tale*

розташований, -а, -е, -і - *is (are) situated, located, disposed*

розуміти - зрозуміти – *to understand*

С с (*С с*)

своєчасно (прислівник) – *in time*

секретар – *secretary*

сесія – *session*

сидіти – посидіти де? на чому? у чому? – *to sit*

складати – скласти що? – *to pass, to take (an examination),to pack up, to compose*

смачно – *tasty, nice, an appetizing*

спектакль (ч.р.) – *play, performance*

співати – заспівати що? – *to sing*

станція – *station*

стояти – постояти де? на чому? – *to stand*

струм – *energy (electrical)*

сучасний, -а. –е, -і – *modern, contemporary*

схід – *east*

Т т (*Т т*)

теза – *thesis*

тиждень тому - *week ago*

торік (прислівник) – *last year*

трансформатор - *transformer*

тролейбус – *trolley bus*

трамвай – *tram*

Ф ф (*Ф ф*)

фабрика – *factory, mill*

фармацевт – *pharmaceutist*

фармацевтичний. –а, -е, -і – *pharmaceutical*

Х х (*Х х*)

художній, -я, -є, -і – *artistic, feature*

художній музей – *art museum*

Ч ч (*Ч ч*)
чашка – *cup*
чекати – почекати на кого? на що? – *to wait, to expect*
читальний, -а, -е, -і – *reading*
чорний, -а –е. –і - *black*
Ш ш (*Ш ш*)
шахи (мн.) – *chess*
школяр – *schoolboy*
школярка - *schoolgirl*
шукати – пошукати кого? що? – *to look for, to search*

ДІЄСЛІВНИЙ МІНІМУМ УРОКУ до теми «МІСЦЕВИЙ ВІДМІНОК»:

ДЕ? = у (в), на *якому? якій? яких? чиєму? чиїй? чиїх? чому?*
Б б
будувати – побудувати – що?, де?, коли?: Наш гуртожиток побудувати на вулиці Сталеварів у 1963 році.
бути – де?: Нещодавно мої друзі були у театрі на чудовій виставі.
В в
вечеряти – повечеряти – де?, коли?: Ми завжди вечеряємо у нашій кімнаті о дев'ятнадцятій годині.
виробляти – виробити – що?, де?: Ці гарні речі виробляють на міській фабриці.
висіти – де?: Велика карта світу висить у нашій аудиторії на стіні.
відпочивати – відпочити де?: Увечері всі студенти відпочивають у їхньому гуртожитку.
вчитися (учитися) де?: Мій молодший брат вчиться у десятому класі.
Г г
готувати – приготувати що?, де?: Ми завжди готуємо вечерю вдома на кухні.
грати – програти у що?, де?: Щосуботи наші друзі грають у футбол на великому стадіоні.
Д д
дивитися – подивитися що?, на що?, де?: Його сестра дуже любить дивитися фільми у міському кінотеатрі.
Ж ж
жити – пожити де?: Майже всі студенти живуть у студентських гуртожитках.

З з

займатися де?: Ми всі займаємося у п'ятій групі.

закінчувати – закінчити що?, коли?, де?: Даніель закінчив середню школу в Нігерії у минулому році.

закінчуватися – закінчитися коли?, де?: Заняття на кафедрі мовної підготовки закінчаться у червні.

залишати – залишити кого?, що?, де?: Нада залишила свою сумку у твоїй кімнаті.

запитувати – запитати кого?, про кого? про що?: Батьки завжди запитують нас про наше життя в Запоріжжі.

згадувати – згадати кого? що?, про кого? про що?: На уроці ми згадували про наші шкільні роки.

знайомитися – познайомитися де?: Ми всі познайомилися у медичному університеті.

знаходитися де?: Анатомічний музей знаходиться у третьому корпусі.

*з'являтися – з'явитися де?:*Листя на деревах з'являються навесні.

Ї ї

їсти – поїсти, з'їсти що?: На обід студенти їдять рис і курицю або картоплю і салат.

К к

купувати – купити що?, де?: Зазвичай мої друзі купують продукти у великих супермаркетах.

Л л

лежати – полежати де?: Мій молодший брат любить лежати на ліжку і дивитися телевізор.

М м

малювати – намалювати що?, де?: Діти люблять малювати гарні малюнки у зошитах та альбомах.

мешкати де?, у чому?, на чому?: Її сім'я мешкає у великому будинку.

Н н

навчатися де?, у чому?, на чому?: Зараз ми навчаємося у Запорізькому державному медичному університеті на першому курсі.

народитися де?, коли?: Мій тато народився у дуже гарній країні у тисяча дев'ятсот сімдесят шостому році.

П п

падати – упасти на що?, де?: Тарас вчора упав на вулиці. Восени листя падають на землю.

писати – написати що?, де?, на чому?: Наш викладач завжди пише дату і тему уроку на великій чорній дошці.

питати – запитати кого?, про кого?, про що?: Мої старі друзі запитали мене про життя в Україні.

пити – випити що?, де?: Омар і Набіль люблять пити каву у кав'ярні.

повторювати – повторити що?: Вдома ми завжди повторюємо слова і правила.

починати – почати що?, де?: Студенти починають навчатися у вересні.

починатись – початись коли?: Навчальний рік в українських школах, ліцеях, університетах починається у вересні.

пояснювати – пояснити що?: Викладач пояснив нам нову граматику.

працювати де?: Його старший брат лікар. Він працює у міській лікарні.

приходити – прийти на що?: Ми завжди приходимо на заняття своєчасно.

<u>Р р</u>

робити – зробити що?, де?: Дівчата зробили гарні покупки у супермаркеті.

розуміти – зрозуміти кого?, що?: Студенти добре зрозуміли новий урок.

<u>С с</u>

сидіти – посидіти де?: Я завжди сиджу на зручному стільці.

складати – скласти що?, де?: Всі студенти добре склали екзамен.

спати – поспати де?: Приємно спати у теплому ліжку.

співати – заспівати, поспівати що?, де?: Сара любить співати народні пісні на студентських концертах.

стояти – постояти де?,на чому? у чому?: Гарні квіти стоять в нашій аудиторії на великому білому підвіконні (вікні).

GRAMMATICAL COMMENT:

1. In Ukrainian there are many <u>adverbs</u>**.** The adverb is a part of speech which indicates an attribute of an action, a quality of an object. It can answer the questions: how? (як?), when? (коли?), where? (куди?), where? (де?). The adverbs which answer the question when? (де?) are called the adverbs of place. Such adverbs may come before or after the verb.

- Де стоїть стіл? = Стіл стоїть <u>праворуч.</u>
= <u>Праворуч</u> стоїть стіл.

- Де навчаються студенти?
= Студенти навчаються <u>тут.</u>
= <u>Тут</u> навчаються студенти.

2. There are 7 cases in Ukrainian as you know. Each of them answers a particular question (except O_7) and has its own meaning expressed by the ending.

The *Prepositional case* (O_6) can denote the location of the action and answer the common question *where? (де?).* In this meaning O_6 is used with the prepositions *у (в), на (in, at, on).* According to the declinable (changeable) parts of speech the questions are:

у (в), на якому?, якій?, якому?, яких? (demonstrative pronouns, ordinal numerals, adjectives)

у(в), на чиєму?, чиїй, чиєму, чиїх? (possessive pronouns)

у (в), на чому? (nouns)

- У цьому моєму першому підручнику є цікаві діалоги, тексти, завдання.
- У тій твоїй другій старій сумці лежить мобільний телефон.
- У тому нашому третьому домашньому завданні є нові слова.
- У цих ваших перших контрольних робот*ах* є багато помилок.

3. As we noted before there are *complex sentences* in Ukrainian. They consist of two or more simple sentences which are connected by different conjunctions and connective words. The word *де (where)* is a conjunction one and it is used in the complex sentences to denote the location of the actions.

- Я знаю, *де* навчається мій товариш.
- Мій товариш навчається *у медичному університеті.*
- Ми знаємо, *де* живе нова студентка.
- Нова студентка живе *у студентському гуртожитку на вулиці Сталеварів.*

*Particularly to the O_6 there also may be connective words:

у (в), на якому, чиєму (masculine, neuter);

у (в), на якій, чиїй (feminine)

*у (в), на яких, чи*їх (plural)

- Ми добре знаємо, *у якому гуртожитку* та *на якому поверсі* вони живуть.
- Вони живуть *у першому гуртожитку* на *п'ятому поверсі*.
- Моя сестра пам'ятає, *у якій книжці* є гарні вірші.
- Гарні вірші є *у тих великих синіх книжках.*

*The word *коли (whe*n) is a conjunction one and it is used in the complex sentences to denote time of the actions.

- Ми знаємо, *коли* студенти складають іспити.
- Студенти складають іспити *взимку*, *у січні* та *влітку*, *у червні.*
- Я пам'ятаю, *коли* ми почали вивчати українську мову.
- Ми почали вивчати українську мову *у вересні у дві тисячі вісімнадцятому році.*
- Всі студенти знають, *коли* починається перша пара.

- Перша пара починається *о восьмій годині тридцять хвилин.*

КОЛИ? = *у якому місяц*і? (У березн<u>і</u>. У трет<u>ьому</u> <u>місяці</u>)

$О_6$ = *у якому році?* (У <u>цьому</u> році. У дві тисячі дев'ятнадцят<u>ому</u> році)

= *на якому тижні?* (На т<u>ому</u> тижні. На друг<u>ому</u> тижні)

= *о котрій годині*? (О 10 (десят*ій*) годин<u>і</u>. О 10.15 (О десят<u>ій</u> годин<u>і</u> п'ятнадцять хвилин)

REMEMBER: 1. The prepositional case ($О_6$) denotes the time also and used the preposition *о(об) (at)* in this meaning.

- Давайте зустрінемося завтра *о десятій годині.*

2. In compound ordinal numerals only the last word is changed:

- Зараз іде дві тисячі двадцятий рік.
- Ми закінчимо другий курс *у дві тисячі двадцять першому році.*

УРОК 9

А а *(А а)*

автобус – *bus*

авіазавод – *aircraft factory*

аеропорт – *air - port*

ангіна – *tonsillitis*

атестація – *certification*

аудієнція – *audience*

Б б (*Б б*)

бабуся – *grandmother*

батьківщина – *native land, mother country*

бензин – *benzene, petrol*

біль (ч. р.) – *pain, ache*

біля – *near*

боліти – заболіти – *to ache, to hurt*

(У мене болить рука. = I have pain in my hand. My hand hurts)

борщ – *beet root, cabbage soup*

брати – взяти що? де? у кого? - *to take*

В в (*В в*)

вантажівка – *(motor) lorry, truck*

вежа – *tower*

велосипед – *bicycle*

вечірка – *evening - party*

винахід – *invention*

виїжджати – виїхати куди?, звідки? – *to go out of (transport)*

вирішувати – вирішити що? – *to decide*

виходити – вийти звідки?, куди? – *to go out of (on foot)*

від – *from*

віддавати – віддати що? – *to return, to give back*

відбуватися – відбутися що?, де? – *to happen, to occur*

відпустка - *holiday*

відходити – відійти від кого?, від чого? – *to move away, to step aside*

в'їжджати – в'їхати куди?, до чого? – *to drive in (to)*

від'їжджати – від'їхати від чого? – *to drive off*

власний, -а, -е, -і – *own*

влітку (прислівник) – *in summer*

волосся (с. р.) – *hair*

вперед (уперед) (прислівник) – *forward, straight*

вродливий, -а, -е, -і – *beautiful*

вухо (уші) – *ear (ears)*
вчорашній -я, -є, -і – *yesterday's*
Г г (*Г г*)
гаразд – *all right, agree*
гіпотеза – *hypothesis*
глядач – *spectator, audience*
горло – *throat*
грип – *flu*
громадянин (ч.р.) – *citizen*
громадянка (ж.р.) – *citizen*
грузинський, -а, -е, -і – *georgian*
гурт – *group*
Д д (*Д д*)
двоколісний, -а, -е, -і – *two wheel's*
декілька – *several, a few*
День Конституції – *Constitution day*
день народження - *birthday*
День Незалежності – *Independent day*
дідусь - *grandfather*
дізнаватися – дізнатися про кого?, про що? – *to try to find out, to find out*
диск – *disk, disc*
до – *to, before*
довгий, -а, -е, -і – *long*
довжина – *length*
довідуватися – довідатися про що? – *to make inquiries*
додому (прислівник) – *to home*
документ - *document*
Ж ж (*Ж ж*)
живіт – *abdomen*
З з *(З з*)
з (зі, із) – *from (where?)*
забувати – забути кого? що?, про кого?, про що? – *to forget*
зазвичай – *usually*
залежати від кого?, від чого? – *to depend on*
замовляти – замовити що? – *to order*
заїжджати – заїхати куди?, до кого? – *to call on the way, to visit smb.*
записувати – записати що? – *to write down*
запізнюватися – запізнитися куди?, на що?, до кого? – *to be late*
запрошувати – запросити кого?, куди? – *to invite*

заслужений, -а, -е, -і – *honored*
заходити – зайти куди?, у що, до кого? – *to come to (in)*
зберігати – зберегти що?, кого? – *to keep, to save*
збирати – зібрати що?, кого? – *to collect*
зліва – *on the left, at the left*
зрештою – *at last*
зупинятися – зупинитися де?, біля чого? – *to stop, to come to a stop*
І і (*І і*)
інтерпретація – *interpretation*
інформаційна служба – *information service*
іти – піти куди? – *to go (on foot)*
Ї ї (*Ї ї*)
їздити куди?, звідки? – *to go (on transport), to drive, to travel*
їхати – поїхати куди?, звідки? – *to go, to drive (in one direction)*
їдальня – *dining-room, dining-hall*
К к (*К к*)
кабінет – *cabinet*
календар – *calendar*
кар'єра – *career*
карий, -а, -е, -і – *hazel, brown*
квадратний, -а, -е, -і – *square*
квартира – *apartment*
кілька – *some, several*
кількість (ж.р.) – *number*
кінець (ч.р.) – *end*
коліно – *knee*
коло – *circle*
композитор – *composer*
конкурс – *competition*
копійка – *kopeck*
корпус – *building*
коштувати – *to cost*
крамниця – *shop*
круглий, -а, -е, -і – *round*
куди – *where*
культура – *culture*
кучерявий, -а, -е, -і – *curly*
Л л (*Л л*)
лак – *lacquer, varnish*

лікоть (ч.р.) – *elbow*
лоток – *tray*
лунати – пролунати що? – *to sound, to resound*
М м (*М м*)
мандрувати – помандрувати чим? - *to travel*
мармур – *marble*
маршрутка – *shuttle, share taxi*
мешканець – *tenant, lodger*
мешканка – *tenant, lodger*
мільйон – *million*
молодший, -а, -е, -і – *younger*
морозиво – *ice-cream*
мотоцикл – *motor cycle, bike*
мусити що робити? – *to be, to be able, to be obliged*
Н н *(Н н)*
навколо – *round, around*
навпроти - *opposite*
навушники – *ear-flaps, head-phones*
навчальний -а, -е, -і – *educational, academic*
нагорода – *reward, prize*
народ – *people*
народжений, -а, -е, -і – *born*
народний, -а, -е, -і – *people's*
національний, -а, -е, -і – *national*
немовля (с.р.) – *baby, child in arms*
неподалік – *not far*
неуважний, -а, -е, -і – *inattentive*
ніготь (нігті) (ч.р.) – *nail (nails)*
ножиці (мн.) – *scissors, shears*
О о (*О о*)
оберт – *revolution, turnover*
овальний, -а, -е, -і – *oval*
одужувати – одужати - to *recover, to get better*
онук – *grandson*
отримувати – отримати що? – *to receive, to get*
П п *(П п)*
палець (пальці) (ч.р.) – *finger (fingers)*
пам'ятник – *monument*
папуга (ч.р.) – *parrot*

парфуми (мн.) – *perfume*
переїжджати – переїхати куди?, звідки? – *to remove, to change one's lodgings*
переходити – перейти куди?, через що? – *to cross, to pass to*
піаніно – *piano*
піклування – *care, anxiety*
піклуватися – попіклуватися про кого? – *to take care of, to look after*
планшет – *plane-table*
повідомлення - *message*
подорожувати – подорожувати де? (чим?) – *to travel*
подорож (ж.р.) – *tour, voyage, journey*
помада – *pomade, lip-stick*
помирати – померти – *to die, to pass away*
померлий, -а,-е, -і – *the dead, the departed*
поруч – *side by side*
поряд – *near, next*
потяг – *train*
престижний, -а, -е, -і – *prestige*
прямий, -а, -е, -і – *straight*

Р р (*Р р*)

ріг – *horn*
рік – *year*
розповідь – *story*
розпочинатися – розпочатися – *to start, to begin*
рудий, -а, -е, -і - *red*

С с (*С с*)

сад – *garden*
світлий, -а, -е, -і – *light*
село – *village*
семінар - *seminar*
серед – *among, between*
середній, -я,-є,-і – *middle*
сивий, -а,-е, -і – *grey*
симпатичний, -а, -е, -і – *nice, likable*
смаглявий, -а, -е, -і – *dark, swarthy*
смерть (ж.р.) – *death*
сніг – *snow*
спина – *back*
спереду – *ahead (of), in front (of)*
співак (ч.р.) – *singer*

співачка (ж.р.) – *singer*
справа – *business, affair*
справжній, -я, -є, -і – *true, real*
станція – *station*
створювати – створити що? - *to create*
структура – *structure*
сюди (прислівник) – *here*
Т т (*Т т*)
темний, -а, -е, -і – *dark*
тисяча – *a thousand*
туди (прислівник) – *there, that way*
Ф ф (*Ф ф*)
фестиваль (ч.р.) – *festival*
фольклор – *folk-lore*
Х х (*Х х*)
хвиля – *wave*
хвилястий, -а, -е, -і – *wavy*
хворіти – захворіти – *to be ill*
ходити куди?, звідки? – *to go to, to go from*
хроніка – *chronicle*
Ц ц (*Ц ц*)
цукерка – *candy*
Ш ш *(Ш ш*)
шия – *neck*
шкіра – *skin*
Щ щ (*Щ щ*)
щовесни (прислівник) – *every spring*
щозими (прислівник) – *every winter*
щоліта (прислівник) – *every summer*
щоосені (прислівник) – *every autumn*

ДІЄСЛІВНИЙ МІНІМУМ УРОКУ до тем «РОДОВИЙ ВІДМІНОК. ДІЄСЛОВА РУХУ»

У, ДО, ВІД, З (ІЗ, ІЗ), БЕЗ, БІЛЯ, КОЛО, СЕРЕД, СПЕРЕДУ, ПОЗАДУ, НАПРОТИ ***якого? чийого?; якої? чиєї?; яких? чиїх? кого? чого?***

Б б

боліти – заболіти у кого? що?: Нещодавно у мене боліла голова, а у мого товариша боліло горло.

брати – взяти у кого? що?: Мій молодший брат взяв у старшої сестри її телефон.

бути у кого?: Вчора ми були у нашої нової студентки в гостях.

З з

залежати від кого, від чого?: Наш успіх залежить від нашої роботи.

запізнюватися – запізнитися до кого?: Ми запізнилися до нашого друга на день народження.

зупинятися – зупинитися біля чого?: Автомобіль зупинився біля нашого будинку.

Пп

повертатися – повернутися від кого?, з чого? (звідки?): Студенти повернулися від викладача з кафедри о шістнадцятій годині.

ДІЄСЛОВА РУХУ:

виїжджати – виїхати куди?звідки?(з(із) чого? до чого?): Нещодавно вони виїхали із Запоріжжя до Харкова.

виходити-вийти куди?, звідки?(з(із) чого? до чого?): Студенти вийшли із гуртожитку до супермаркету.

відходити - відійти від кого?, від чого? : Дівчата відійшли від зупинки і раптом побачили своїх друзів.

в'їжджати – в'їхати куди?, до чого?: Всі машини разом в'їхали до міста.

від'їжджати – від'їхати від чого?: Маршрутка від'їхала від зупинки.

заїжджати – заїхати куди? до кого?: Після екскурсії ми заїхали до друзів у гуртожиток.

заходити – зайти куди?, у що?, до кого?: Після перерви ми всі зайшли в свою аудиторію.

іти – піти куди?(у що? на що?), до кого?, до чого?: Студенти третьої групи вирішили піти на екскурсію у музей, а ми вирішили піти до супермаркету.

їздити – їхати куди?, звідки? (до кого? до чого?),(з (із) чого? від кого?): Всі студенти їздили вчора на екскурсію у музей.

переїжджати – переїхати куди? звідки?(від кого? від чого), (до кого? до чого?), (з чого?): Анвар переїхав з квартири до гуртожитку.

переходити – перейти куди? через що?: Всі людини повинні переходити через вулицю на зелене світло.

приходити – прийти куди?, на що?,до кого?, до чого? – Наші студенти завжди приходять на урок без запізнень.

ходити – іти куди? звідки? (у що? на що?),(з чого? від чого?) – Ми завжди ходимо в університет пішки.

GRAMMATICAL COMMENT:

* There are 7 cases in Ukrainian as you know. Each of them answers a particular question (except O_7) and has its own meaning expressed by the ending.

The genitive case (O_2) is used in many meanings:

1. To denote ownership (possession) we use the genitive (O2) with the proposition **у**. Instead of the verb that changes in agreement with person and number, this phrase has for a predicate the unchangeable verb form **є**. Infinitive of this verb – **бути.**

There is a special form of the personal pronoun for every person in this phrase:

У мене є		I have	
У нього є	книга	He has	a book
У неї є		She has	
У нас є	книги	We have	the books
У вас є		You have	
У них є		They have	

«У вас» may be used not only in speaking to several persons, but also to one person, as polite form of address:

У Вас є нова книга?	Do you have a new book?
Так, у мене є нова книга.	Yes, I have s new book. = Yes, I have.
У вас є нова книга?	Do you have a new book?
Так, у нас є нова книга.	Yes, we have a new book. = Yes, we have.

2. In the negative «*У мене немає…»* the noun is used in the *genitive case* (O_2) (Who has not whom? what?):

У мене немає (не було, не буде) нової книги і нового олівця.
I have (had, shall have) not new book and new pencil.
У нього немає старшого брата і молодшої сестри.
He has not the elder brother and younger sister.

- *У Вас є сьогодні урок української мови?* Do you have Ukrainian lesson today?
- *Ні, сьогодні у мене немає урок**у** української мови.* No, I have not Ukrainian today.

3. *The genitive(O_2)* of the noun (may be the noun with the possessive and demonstrative pronoun, with the ordinal numeral and with the adjective) can be used with another noun (or with the noun + the possessive pronoun + the ordinal numeral + the adjective) to denote possession. In this meaning the genitive answers the questions чий?, чия?, чиє?, чиї? (whose?):

- новий підручник мого старшого брата, англо-український словник нашого нового товариша

- нова книга моєї старшої сестри, красива сумка нашої нової подруги
- домашнє завдання вашого нігерійського студента і вашої індійської студентки
- сині ручки та чорні олівці його іноземного друга та її рідної сестри
- десята аудиторія твоїх нових друзів і твоїх нових подруг

4. *The genitive (*O_2*)* of the noun can be used with another noun and have also a descriptive meaning. In this meaning the genitive answers the questions *який?яка?,яке?,які? (what?):*
- іноземні студенти нашого медичного факультету, гуртожиток вашого медичного університету
- історичний музей моєї рідної країни, високі будинки нашої великої вулиці
- складне слово цього нового завдання, історичний музей нашого рідного міста
- великі аудиторії наших факультетів і наших кафедр

5. As you have already known there are the cardinal and ordinal numerals in Ukrainian language. The cardinal numerals define the number of objects.

Numerals *один, одна, одне, одні* are related to the noun, having the same gender, number and case: *один студент, одна студентка, одне вікно, одні книги*. The numeral 2 has the category of gender: masculine, feminine and neuter: *два лікаря, два підручника, дві сестри, дві лампи, два міста, два вікна.*

Numerals 2, 3, 4 in the nominative (and sometimes in the accusative case) combine with the nouns in the form of the genitive singular: *Ось два підручника. Я бачу два підручника. Це три книжки. Він читає три книжки. Там чотири стільця. Я бачу чотири стільця*. In other cases these numerals also combine with the nouns in the plural form in corresponding cases.

Numerals 5-20, 30, 50, 67 etc. in the nominative and accusative cases combine with the nouns in the form of the genitive plural: *Тут п'ять студентів. Там сім дівчат. У підручнику десять завдань*. In other cases these numerals also combine with the nouns in the plural form in the corresponding cases.

6. *The genitive case (*O_2*)* is used to denote date also:
- 1. День незалежності Нігерії святкують *першого* жовтня.
- 2. Моя сестра народилася 15 (*п'ятнадцятого*) квітня 2012 (дві тисячі *дванадцятого* року).
- 3. Ми поїдемо додому *наступного* року.
- 4. Ці студенти закінчать університет у червні 2020 (дві тисячі *двадцятого*) року.

Remember: compound ordinal numerals have changes only in the last word.

7. Also *the genitive case* (O_2) is used after big group of the prepositions. For example: * to denote motion we must use prepositions *до* (to), *від* (from), *з (із, зі)* (from); * to denote the place of action nouns can be used with the prepositions of place *біля* (near), *праворуч* (to the right), *ліворуч* (to the left), *попереду* (ahead), *позаду* (behind), *навпроти* (opposite), *посеред* (in the middle), *навколо* (around), *обабіч* (from the both sides), *край* (at the end of), *недалеко від* (not far from). They answer the question *де?(*where?), but we must use after them only O_2:
- *Недалеко від* нашого університету розташована лікарня № 6. (Where the hospital № 6 is located?)
- Гуртожиток № 1 знаходиться *біля* гуртожитку № 2. (Where the hostel № 1 is located?);
* *після* (after), *до* (before) – to denote time; *без* (without) – to denote somebody's or something's absence; *для* (for) – to denote the fixing or prescription; *крім (окрім*) (except) - to denote separation of somebody or something; *під час, протягом* (during) – to denote time of action.

8. In Ukrainian it is possible to single out a special group of verbs, the so-called *verbs of motion.* To denote movement in a certain direction, the following verbs may be used: *йти (іти) (to go), їхати (to go (transport), бігти (to run), летіти (to fly), нести (to carry) etc.*
To denote non-directed movement or movement in different directions the following verbs may be used: *ходити (to go), їздити (to go (transport), бігати (to run), літати (to fly), носити (to carry) etc.* These verbs are often used with the words *часто, рідко, щодня, завжди* etc.

The verbs of motion without prefixes are always imperfective.
The verbs of motion may be used with different prefixes conveying spatial relations. Verbs of motion with these prefixes denote motion in a certain direction.
Verbs of unidirectional motion (e.g. *йти)* form perfective verbs with a prefix added. Verbs denoting movements in various directions (e.g. *ходити*) remain imperfective with a prefix added. These verbs make aspective pairs and have got different meanings.
Denoting the direction it is possible to use questions *куди?* (to where?), *звідки?* (from where?), *до кого?* (to whom?) after the verbs of motion.
The accusative case (O_4) may express the direction. In this meaning it answers the question *куди?* (where?) and is used with propositions в, на (to, in):

- 1. Нещодавно ми ходили на екскурсію в історичний музей.
- 2. Мій товариш поїхав в університет на кафедру до викладача.

- 3. Сьогодні я хочу піти в бібліотеку нашого університету.

The genitive case (O_2) can indicate the starting point of a movement. In this meaning it can be used after the verbs of motion with the proposition *з (із, зі)* (from):

- 1. Нещодавно ми прийшли з екскурсії з історичного музею.
- 2. Мій товариш приїхав із університету з кафедри від викладача
- 3. Сьогодні я прийду з бібліотеки нашого університету.

Rememder: The propositional case is also used after the verbs of motion but only to show a kind of transport. It is used with the prepositions *на, в* (on, in):

- 1. Вранці я їхав в університет на маршрутці.
- 2. Раптом я побачив, що мій друг теж їде у маршрутці.

9. You have already known that there are complex and compound sentences in Ukrainian. To link the subordinate clauses to the main ones in the compound sentences we can use many subordinating conjunctions, among which there are *тому що, тому.*

The subordinate clauses with conjunction *тому що* are used to syndicate the cause (reason) of the action:

- 1. Я добре розумію українську мову, *тому що* я багато читаю українською, слухаю українські пісні, розмовляю.
- 2. Її мама працює в лікарні, *тому що* вона лікар.
- 3. Я добре знаю цього студента, *тому що* ми приїхали із Індії разом.

The subordinate clauses with conjunction *тому* always follow the main part of the sentences and express the result:

- 1. Я багато читаю українською, слухаю українські пісні, *тому* я добре розумію українську мову.
- 2. Її мама лікар, *тому* вона працює у лікарні.
- 3. Ми разом приїхали із Індії, *тому* я добре знаю цього студента.

УРОК 10

А а (*А а*)

антитерористичний, -а, -е, -і – *antiterrorist*

архітектура – *architecture*

Б б (*Б б*)

бабуся – *grandmother*

бізнесмен – *businessman*

боулінг – *bowling*

В в (*В в*)

взаємний, -а, -е, -і – *mutual*

вибори (мн.) - *elections*

видатний, -а, -е, -і – *famous, eminent*

винахід – *invention*

винахідник – *inventor*

випадати – випасти – *to fall (drop) out, to come out;* сніг – *to fall snow (of snow)*

вирій – *warm land, warm parts*

вистава – *performance, presentation*

витиратися – витертися чим? – *to wipe oneself*

відвідувати – відвідати кого? – *to visit*

відмикати – відімкнути що? чим? – *to open*

відомий, -а, -е, -і – *well-known*

вітатися – привітатися з ким? – *to greet, to salute*

вішати – повісити що? – *to hang up*

враження – *impression, effect*

Г г (*Г г*)

ганчірка – *rag, duster, house-flannel*

гелікоптер – *helicopter*

географія - *geography*

гострий, -а, -е, -і – *sharp, acrid*

гра – *play, game*

громадянин (ч.р) – *citizen*

громадянка (ж.р.) – *citizen*

Д д (*Д д*)

депутат – *deputy*

дізнаватися – дізнатися про кого?, про що? – *to find out*

ділитися – поділитися чим? – *to share one's (thoughts, impressions, plans)*

доброчинниця - *benefactress*

домовлятися – домовитися з ким?, про що? – *to reach agreement, to come to conclusion*

домогосподарка – *housekeeper*
драматург – *dramatist, playwright*
З з (*З з*)
за (чим?) – *behind*
задоволений, -а, -е, і – *pleased, satisfied*
зазвичай (прислівник) – *as a rule, usually*
займатися – зайнятися чим? – *to do, to study, to go in for*
закон – *law*
замикати – замкнути що?, чим? – *to close, to lock*
захоплюватися – захопитися ким?,чим? – *to be interested in, to be fascinated with*
зимовий, -а, -е, -і – *wintry*
зручний, -а, -е, -і – *comfortable*
зручно (comparative form – зручніше) - *comfortably*
зустрічатися – зустрітися з ким? – *to meet with*
Ї ї (*Ї ї*)
їсти – поїсти, з'їсти що? – *to eat*
Й й (*Й й*)
йоржик – *lamp-chimney brush*
К к (*К к*)
кардіологія – *cardiology*
кататися – покататися де?, чим? ,на чому? – *to skate, to go for a drive*
кішка – cat
ключ - *key*
книгарня – *book-shop*
ковзани (мн.) - *skates*
колядка – *Christmas carol (song)*
композитор – *composer*
конференція - *conference*
користуватися – скористуватися чим? – *to use*
коробка - *box*
космічний корабель – *spaceship, space craft*
космонавт – *cosmonaut, astronaut*
кошеня (с. р.) – *pussy cat*
креслення – *drawing*
крикет – *cricket*
Л л (*Л л*)
літати, летіти чим? – *to fly*
літак – *plane*

М м (*М м*)
малювання – *drawing*
мешкати – *to live, to reside*
мило – *soap*
мити – помити що?, чим? – *to wash*
між – *between*
мода – *mode*
модель – *model*
морква – *carrot*
мріяти – помріяти про кого?, про що? – *to dream about*
м'який, -а, -е, -і – *soft*
Н н (*Н н*)
над – *above*
найгарніший, -а, -е, -і (superlative form of гарний,-а, -е, -і) – *the nice, the dear*
найкращий, -а, -е, -і (superlative form of кращий, -а, -е, -і) – *the best*
народ – *people*
наставати – настати – *to come*
наступний, -а, -е, -і – *next, the next*
наука – *science*
науковий, -а, -е, -і – *scientific*
незабаром (прислівник) – *soon*
нещодавно (прислівник) – *while ago*
ніж – *knife*
О о (*О о*)
обговорювати – обговорити що?, з ким? – *to discuss*
оборонна політика – *defense policy*
оратор – *orator, speaker*
орудійний відмінок – *instrumental case*
особливий, -а,-е, і – *special*
останній, -я, -є, -і – *last, final*
П п (*П п)*
паличка - *stick*
парламент – *parliament*
паста (зубна) – *tooth-paste*
перед – *before*
пишатися (НДВ) ким?, чим? – *to be proud of*
під – *under*
підприємець – *owner, employer*
підхоплювати – підхопити що? – *to catch, to pick up*

поважати (НДВ) кого?, що? – *to respect*
повертатися – повернутися куди?, до кого?, до чого? – *to return, to come back*
повний, -а, -е, -і – *complete, full, total*
подарунок – *gift, present*
подіум – *podium*
подорожувати (НДВ) чим?, де? – *to travel*
поезія – *poetry*
поет - *poet*
поетеса – *poet*
поїздка – *trip*
полиця – *shelf*
політика – *politics*
політик – *political figure*
поруч – *near, close to*
послуга – *service*
посуд – *dishes*
потяг - *train*
починати – почати що?, що робити? – *to begin, to start*
право – *right, low*
привід – *occasion, cause*
програміст – *programmist*
програмування – *program course, work*
прощатися – попрощатися з ким?, з чим? – *to say good-bye*
психологія – *psychology*
птах (ч.р.) – *bird*
пташка (ж.р.) – *bird (small one)*

Р р (*Р р*)

радитися – порадитися з ким? – *to consult with, to ask advice of*
регулярно (прислівник) – *regularly*
різати – порізати що?, чим? – *to cut*
Різдво – *Christmas*
розглядати – розглянути що? - *to examine, to consider*

С с (*С с*)

салат - *salad*
серветка – *table-napkin, serviette*
святкувати – відсвяткувати що?, з ким? – to celebrate
сила - *force*
складати – скласти що? – *to pass(exam), to pack up (things)*
сніжки – snowballs *(to play snowballs* – грати у сніжки*)*

спілкуватися – поспілкуватися з ким? – *to associate with, to talk with*
справа (іменник) – *matter*
справа (прислівник) – *at the right*
стінгазета – *wall newspaper*
сукня – *dress*
сучасний , -а, -е, -і – mod*ern, contemporary*
Т т (*Т т*)
талановитий, -а, -е, -і – *talented, gifted*
товар – *product, commodity*
товаришувати – потоваришувати з ким? – *to be friends*
традиція – *tradition*
туризм – *tourism*
Ф ф (*Ф ф*)
фарба – *paint*
фармацевт - *pharmacist*
філософ – *philosopher*
Х х *(Х х*)
хустинка - *shawl*
Ц ц *(Ц ц*)
цікавитися – поцікавитися ким?, чим? – *to be interested in*
ціна – *price*
Ч ч (*Ч ч*)
чистити – почистити що?, чим? – *to clean*
читання - *reading*
Щ щ (*Щ щ*)
щітка – *brush*
щедрівка – *ritual song* (is singing in the eve of Old New Year, з 13 на 14 січня)
Я я (*Я я*)
ялинка – *fir tree, New Year's tree*

ДІЄСЛІВНИЙ МІНІМУМ УРОКУ до теми «ОРУДНИЙ ВІДМІНОК»

З, ПІД, НАД, МІЖ, ЗА, ПЕРЕД, ПОРЯД ***з яким? чиїм? якою? чиєю?ким? чим****?*

В в

витиратися – витертися чим?: Після умивання ми витираємося рушником.
відмикати – відімкнути що?, чим?: Люди відмикають двері ключем.
вітатися – привітатися з ким?: Студенти привіталися зі своїм викладачем.

Д д

ділитися – поділитися чим?, з ким? – Донька завжди ділиться своїми новинами з матір'ю.

домовлятися – домовитися з ким?, про що?: Ми домовилися з друзями про екскурсію га острів Хортиця.

З з

займатися – зайнятися чим?: Мій молодший брат дуже серйозно займається спортом.

замикати – замкнути що?. чим?: Коли ми йдемо на заняття, ми завжди замикаємо двері ключем.

захоплюватися – захопитися ким?, чим?: Цей індійський студент серйозно захоплюється біофізикою.

зустрічатися – зустрітися з ким?: У неділю я зустрічалася зі своєю подругою.

К к

кататися – покататися де?, чим?, на чому?: Під час канікул ми часто катаємося містом на авто.

користуватися – скористуватися чим?: Можна мені скористуватися твоїм синім олівцем?

Л л

літати – летіти чим?: Іноземні студенти завжди літають додому літаком.

М м

мити – помити що?, чим?, з чим?: Дуже важливо частіше мити руки водою з милом.

О о

обговорювати – обговорити – що?, з ким?: Потрібно завжди обговорювати важливі справи з батьками.

П п

пишатися ким? чим?: Я дуже пишаюся своїми батьками.

подорожувати чим?: Багато людей подорожують світом на авто.

прощатися – попрощатися з ким?: Після уроку ми завжди прощаємося з викладачем і один з одним.

Р р

радитися – порадитися з ким?: Я завжди раджусь з мамою, коли хочу купити нову річ.

різати – порізати що? чим?: Хліб треба різати ножем.

С с

святкувати – відсвяткувати що?, з ким?: Весело і радісно ми святкувати день народження з друзями.

спілкуватися – поспілкуватися з ким?: Джон щодня спілкується з братом.

Т т

товаришувати – потоваришувати з ким?: Амаль товаришує з Мартою з першого курсу.

Ц ц

цікавитися – поцікавитися ким?, чим?: Цей хлопець дуже цікавиться хірургією.

Ч ч

чистити – почистити що?, чим?: Одяг можна чистити щіткою.

GRAMMATICAL COMMENT:

Next case of the Ukrainian which we must know is instrumental case (O_5): ким? чим?; яким? якою? яким? якими?; чиїм? чиєю? чиїм? чиїми? and as another cases the instrumental has many meanings also.

1. O_5 can be used to denote contact or joint action. In this meaning the proposition *з (із, зі)* (with) is used:

- В цій кімнаті я живу з нігерійським студентом.
- Моя сестра навчається в одній групі з індійськими студентами.
- Він часто розмовляє зі мною українською.
- Цей хлопець гуляв із марокканським студентом.

2. *The instrumental case* is used also after the verbs спілкуватися, розмовляти when we are talking about language of our conversation. In this case O_5 is used without a proposition.

- Вдома ми спілкуємося англійською, іспанською, французькою мовою, або мовою телегу чи мовою йоруба.
- На уроці ми розмовляємо українською мовою.

3. *The instrumental case* is used to point out the instrument with which or by means of which something is being done. The words in the instrumental in this meaning are used without prepositions.

- В альбомі я завжди малюю чорним або синім олівцем.
- Цей студент дуже любить користуватися телефоном.
- На дошці викладач пише крейдою, а у журналі він пише синьою або чорною ручкою.
- Треба завжди мити руки милом.
- Вони їдять суп ложками, а салат їдять виделками.

4. *The instrumental* is also used after the verbs witch can inform about somebody's interests: *захоплюватися, займатися, цікавитися;*
after the verb *пишатися* and after the adjectives *задоволений ≠ незадоволений:*

- Ця нігерійська студентка дуже серйозно цікавиться традиціями українського народу.
- Цей студент вже давно займається біологією.
- Всі індійські студенти захоплюються крикетом.
- Я дуже пишаюся рідною країною.
- Викладач задоволений нашими результатами.

5. *The instrumental* is used after the verbs *бути, стати, працювати* to inform about profession.
Remember: the verbs *бути, стати* are never used in the present tense. They are used only in past and future. Opposite, the verb *працювати* may be used in past, present and future:

- Д.І. Менделєєв був великим хіміком.
- Через п'ять років ми станемо лікарями.
- Раніше мій батько працював економістом, а зараз він працює директором банку.

6. O_5 is used also after the verbs of movement to indicate *the place of moving* or denote *means of transport*:

- Студенти третього курсу їздять до п'ятої лікарні маршруткою.
- Улітку ми літаємо додому літаком.
- Мій друг любить гуляти міським парком.

7. Also O_5 is used after the *prepositions:*

під ≠ над, між, за, перед, поряд з

- Під столом лежить маленьке кошеня.
- Машина стоїть за будинком.
- Наші столи стоять перед чорною дошкою.

УРОК 11

Б б (*Б б*)

бажати – побажати кому?, чого? – *to wish*

боляче (прислівник) – *it hurts, it is painful*

боротися (НДВ) з ким?, проти кого? – *to fight*

В в *(В в*)

важкий, -а, -е, -і – *difficult, heavy, hard*

важко (прислівник) – *heavily, hardly*

вареники (мн.) – *dumplings*

вдячний, й, -а, -е, -і – *thankful*

вдячність (ж.р.) – *thanks, gratitude*

веселий, -а, -е, -і – *merry*

весело (прислівник) - *funny*

вимога – *request, demand*

вимагати що?, у кого? – *to demand, to require*

вимогливий, -а, -е, -і – *insistent, exacting*

виповнюватися – виповнитися (кому? скільки років?) – *to be _____ (years of age)= (to be____ years old)*

вирішувати – вирішити що? – *to decide*

виявляти – виявити що? – *to find out*

відомий, -а, -е, -і – *famous, well-known*

відповідати – відповісти кому? – *to answer*

відпочинок – *rest*

відсіля (прислівник) – *from here*

вільний, -а, -е, -і – *free*

вітання – *greeting, salutation*

вітати – привітати кого?, з чим? – *to congratulation on*

водій – *driver*

воля – *freedom*

вчорашній, -я, -є, -і – *yesterday's, last night's*

Г г (*Г г*)

гострий, -а, -е, -і – *sharp, acrid*

готувати – приготувати що? – *to prepare, to do, to make*

губити – загубити що? – *to lose*

Д д (*Д д*)

давати – дати кому?, що? – *to give*

давній, -я, -є, -і – *old, ancient*

дарувати – подарувати кому?, що? – *to give a gift, to make a present*

дитячий , -а, -е, -і – *child's, children's*

діставатися – дістатися чого? – *to get to, to reach*
довідка – *certificate*
допомога – *help*
допомагати – допомогти кому?, що робити?/що зробити? – *to help*
дощ – *rain*
дякувати – подякувати кому?, за що? – *to thank*
Ж ж *(Ж ж)*
жаркий, -а, -е, -і - *hot, torrid*
жарко (прислівник) – *it is hot*
живопис – *painting*
живописець (ч.р.)– *painter*
З з *(З з)*
забувати – забути про кого?, про що? – *to forget*
завдяки (прийменник) кому?, чому? – *thank to*
залежати (НДВ) від кого?, від чого? – *to depend on*
залишатися – залишитися де?, у кого? – *to stay*
записка – *note*
заповідати – заповісти що?, кому? – *to leave as precept, to sign away*
запрошення – *invitation*
запрошувати – запросити кого?, куди? – *to invite*
застосування – *use*
застосовувати – застосувати що? – *to use*
здоровий, -а, -е, -і – *healthy*
здоров'я (с.р.) – *health*
зубний, -а, -е, -і – *dental*
зустріч (ж.р.) - *meeting*
І і (*І і*)
іграшка – *toy*
іграшковий , -а, -е, -і – *toy*
К к (*К к*)
казка – *fairy tale*
кобзар – *cobza player*
кольоровий, -а, -е,-і – *colourerd*
консультація – *consultation*
концертний, -а, -е, -і - *concert*
корисний, -а, -е, -і – *useful*
корисно (прислівник) – *useful*
кріпак – *bondsman*
круча - *steep slope*

Л л (*Л л*)
лан - *field*
легкий, -а, -е, -і – *easy*
легко (прислівник) – *easily*
М м (*М м*)
малювати – намалювати що? – *to draw*
малюнок – *picture, illustration*
медаль (ж.р.) – *medal*
мистецтво – *art*
млинці (мн.) – *pains (cakes*)
можна – *one can*
молодший, -а, -е, -і – *younger*
мрія – *dream*
мріяти – помріяти – про що? – *to dream (about*)
Н н (*Н н*)
надсилати – надіслати що?, кому? – *to send*
належати (НДВ) кому? – *to belong, to appertain*
народження – *birth*
наступний, -а, -е, -і – *next*
незабаром (прислівник) – *soon*
необхідний, -а, -е, -і – *necessary*
необхідно (прислівник) – *necessarily, indispensably*
несподіваний, -а, -е, -і – *unexpected, sudden*
несподівано (прислівник) – *unexpectedly, suddenly*
нещодавно (прислівник) – *while ago*
нудний, -а, -е, -і – *tedious, boring*
нудно (прислівник) – *tediously. It is boring*
О о (*О о*)
обіцянка – *promise*
обіцяти – пообіцяти кому?, що? – *to promise*
одужання – *recovery*
одужувати – одужати – *to recover, to get better*
отримувати – отримати що? - *to receive, to get*
П п (*П п*)
палити – *to smoke*
паста – *paste*
пельмені (мн.) – *meat pockets*
підготовка – *preparation*
піклуватися про кого?, про що? – *to worry, to be anxious*

по (прийменник) чому? – *along, on, over, in*
повинен, повинна, повинне, повинні – *must*
подобатися – сподобатися кому? – *to like, to please*
подяка – *thanks, gratitude*
помирати – померти – *to die*
потрібен, потрібна, потрібне, потрібні – *necessary*
пояснювальний, -а, -е, -і – *explicative*
пояснювати – пояснити – кому?, що? – *to explain*
приємний, -а, -е, -і – *pleasant, agreeable*
приємно (прислівник) – *it is pleasant*
прикраса – *decoration, attire*
приносити – принести що?, кому? – *to bring*
промова – *speech, oration*
пропускати – пропустити що? – *to miss, to let pass*

<u>Р р (*Р р*)</u>

радий, -а, -е,-і – *happy, delighted*
радити – порадити кому? – *to advise*
радісний, -а, -е, -і – *glad, joyful*
радість (ж.р.) – *joy*
радіти – зрадіти кому? – *to be glad*
ревти – *to roar, to howl*
ревучий, -а, -е, -і – *howling, roaring*
різати – порізати що? – *to cut*
рішати – рішити що? – *to decide, to resolve*
розповідати – розповісти кому?, що? – *to tell, to narrate*

<u>С с (*С с*)</u>

святковий, -а, -е, -і - *festive*
сирота –*orphan*
складання – *passing (exam passing)*
слід – *must*
сметана – *sour cream*
солдат – *soldier*
соромно (прислівник) – *it is shame, shameful*
спекотний, -а, -е, -і – *hot, torrid*
спекотно (прислівник) – *it is hot*
срібний, -а, -е, -і – *silver (medal)*
старший, -а, -е, -і – *elder, senior*
степ – *steppe, field, prairie*
страва – *dish*

сумний, -а, -е, -і – *sad, melancholy*
Т т (*Т т)*
талановитий, -а, -е, -і - *talented, gifted*
телефонувати – зателефонувати кому? – *to phone, to call*
тиждень (ч.р.) – *week*
торік (прислівник) – *last year*
треба – *it is needed*
У у (*У у*)
успіх – *success*
успішний, -а, -е, -і – *successful*
успішність (ж.р.) – *progress, results*
Х х (*Х х*)
ховати – сховати кого?, що? – *to hide, to conceal*
ховати – поховати кого? – *to bury*
ховати – перепоховати кого? – *to bury smb. from one place to another*
Ц ц (*Ц ц*)
цар – *tsar, czar*
цікаво (прислівник) – *it is interesting*
Ч ч (*Ч ч)*
через кого?, що? – *because of* (to explain reason)
через що? - *across, over, through* (to explain direction or place)
Ш ш *(Ш ш)*
шанувати кого?, що? - *to respect*
шана – *honour, respect*
широкополий, -а, -е, -і – *wide-field*
шкідливий, -а, -е, -і - *harmful*
шкідливо (прислівник) – *it is bad, injurious*
Щ щ *(Щ щ*)
щасливий, -а, -е, -і – *happy*
щастя (с.р.) - *happiness*

ДІЄСЛІВНИЙ МІНІМУМ УРОКУ до теми «ДАВАЛЬНИЙ ВІДМІНОК»

ЗАВДЯКИ, ПО якому? чиєму? якій? чиїй? кому? чому?

Б б
бажати – побажати кому?, чого?: В день народження друзі побажали товаришеві здоров'я, щастя і успіхів.

В в
виповнюватися – виповнитися кому?,скільки років?: У серпні моєму

молодшому братові виповниться 15 років.

відповідати – відповісти кому?: На уроці студенти відповідають викладачу швидко і правильно.

Д д

давати – дати кому?, що?: Дайте мені, будь ласка, цей словник.

дарувати – подарувати кому?, що? : Батьки подарували своєму синові новий телефон.

допомагати – допомогти кому?, що робити?/що зробити?: Ми завжди допомагаємо друзям вирішувати складні питання.

дякувати – подякувати кому?, за що?: Викладач подякував своїм студентам за гарну роботу.

Н н

надсилати – надіслати кому?, що?: Моя сестра надіслала мені гарні фотографії нашої сім'ї.

належати кому?: Це відкриття належить відомому вченому.

О о

обіцяти – пообіцяти кому?, що робити?/що зробити? - Я пообіцяла своїм батькам добре навчатися.

П п

подобатися – сподобатися кому? – Цьому студентові дуже сподобалася наша екскурсія по місту Запоріжжя.

пояснювати - пояснити кому?, що? – Ми пояснили тій арабській студентці, де можна купити медичний журнал.

приносити – принести кому?, що? – Друзі принесли хворому товаришеві ліки і фрукти.

Р р

радити – порадити кому?, що робити/що зробити? – Викладач порадив нам слухати українські пісні і читати українські вірші.

радіти – зрадіти кому?, чому?- Студенти нашої групи дуже зраділи своїм оцінкам за виконану контрольну роботу.

розповідати – розповісти кому?, що?, про що? – На уроці кожен студент розповідав нам про свою країну.

Т т

телефонувати – зателефонувати кому? – Будь ласка, зателефонуй нашому еквадорському другові і скажи йому про зустріч.

GRAMMATICAL COMMENT:

1.The main meaning of the *Dative case* in Ukrainian is the meaning of the addressee. In this meaning the nouns in the dative are used without any prepositions, answer the question *кому? (to whom?),* the adjectives, ordinal numerals, demonstrative pronouns answer the questions *якому?* (the masculine gender), *якій*? (the feminine gender), *якому?* (the neuter gender), *яким?* (plural form for all genders), the possessive pronouns *чиєму?* (the masculine gender), *чиїй?* (the feminine gender), *чиєму* ? (the neuter gender), *чиїм*? (plural form for all genders). The dative case denotes the person for whom the action is performed.
Human speech is always addressed to someone. The variable parts of speech in the dative indicating the person to whom the *speech is addressed* follow the verbs like писати, говорити, об'ясняти, пояснювати, телефонувати та ін.
- Викладач пояснює граматику цьому нашому першому нігерійському студенту.
- Нещодавно мій товариш написав цікаве повідомлення тій нашій першій еквадорській студентці.
- Ми завжди допомагаємо цим нашим новим марокканським друзям.

2. Very often we used the dative *to indicate age* of the person or subject (thing):
- Моєму старшому братові виповнилося 26 років.
- Цій новій індійській студентці 21 рік.
- Їхньому великому і красивому місту вже 450 років.

3. The dative is used in impersonal sentences to point out the person required to perform an action or expressing a certain state or condition. In this meaning it is used with the words (adverbs) *треба не треба, потрібно не потрібно, слід не слід, можна не можна, необхідно, холодно, цікаво, весело, зручно, легко та інші.*
- Моїй подрузі потрібно взяти новий підручник у бібліотеці.
- Цим іноземним студентам треба піти до декана.
- Нам важко вивчати українську мову, але ми багато працюємо і вже непогано розмовляємо українською.

4. Also ОЗ is used after the prepositions *завдяки, по*.
Завдяки is used to *express reason* which assists to carry out the action.
- Завдяки хорошій підготовці ми добре напишемо контрольну роботу.
- Я швидко одужав завдяки сучасним методам лікування.

The proposition *no* is used in the dative case: a) to designate *the movement's direction* along the surface:

- Ми часто гуляємо по цьому великому місту.
- Під час перерви студенти ходять по коридору.

б) in the word-combinations слухати *по радіо* (to listen over the radio), розмовляти *по телефону* (to talk over the phone):

- Мій тато завжди дивиться і слухає новини по телевізору (on television)

в) in some steady expressions, as: *по черзі* (in the turn), *по можливості* (on chance, as soon as possible, at the opportunity):

- Викладач запитує нас по черзі.
- Я можу зробити це по можливості.

УРОК 12

А а *(А а)*

анафілактичний шок – *anaphylactic shock*
антивірус – *antivirus*
аптека – *chemist's (shop), drug-store*
археолог – *archaeologist*
архітектор - *architect*
аспірант – *post-graduate (student)*

Б б (*Б б)*

бадьорий, -а, -е,-і - *cheerful*
бажати – побажати кому?, чого? – *to wish*
бажати – забажати чого? – *to want*
безкрайній, -я, -є, -і – *endless, infinite*
безперечно – *indisputably*
берегти – зберегти кого?, що? – *to take care, to spare*
біліти – побіліти – *to become white, whiten*
більший, -а, -е, -і (comparative degree of великий, -а, -е,-і) – *greater, most part*
біографія – *biography*
блискучий, -а, -е, -і – *brilliant*
блищати – заблищати – *to shine, to sparkle*
болючий, -а, -е, -і – *sore, burning (question)*
бракувати – *to be missing, to lack*
брунька – *bud*
будувати – побудувати що? – *to build, to construct*

В в (*В в*)

вабити – звабити кого? – *to attract*
вага – *weight, influence*
вагомий, -а, -е, -і – *ponderable*
варити – зварити що? – *to boil, to cook, to make*
вважати – *to consider, to think*
вводити – ввести що? – *to put, to bring, to introduce*
вдосконалювати – вдосконалити що? – *to perfect, to improve*
вдягати – вдягти що? – *to dress, to clothe*
вдягатися – вдягтись у що? – *to dress*
ветеран – *veteran, old stager*
вибачатися – вибачитися перед ким?, за що? – *to be sorry, to apologize to*
вибачення – *excuse, apology*
виготовляти – виготовити що? – *to make, to manufacture*
виготовлення – *making, manufacture*

вигравати – виграти що? – *to win, to gain*
видавати – видати кому?, що? – *to give, to publish*
визнавати – визнати кого?, що? – *to recognize, to own, to admit*
виконувати – виконати що? – *to carry out, to execute, to fulfill*
вимикати – вимкнути що? – *to turn off, to switch off*
винахід – *invention*
винахідник - *inventor*
винаходити – винайти що? – *to invent, to devise*
виправляти – виправити що? – *to correct, to improve*
випрямляти – випрямити що ? – *to smooth out, to even*
вирувати де?, як? – *to seethe, to be in full swing*
висловлювати – висловити що? – *to express, to speak out*
виставляти – виставити що? – *to expose, to nominate, to take out*
витрачати – витратити що? – *to spend, to waste*
відвага – *courage, bravery*
відвідувач – *visitor*
відзначати – відзначити кого? – *to mention, to honour*
відзначати – відзначити що? – *to celebrate*
відкриття – *discovery*
відсік – *compartment*
відчувати – відчути що? – *to feel*
вкладати – вкласти що?, у що? – to put in, to contribute, to deposit
власний, -а, -е, -і – *own*
власна думка – *own thought, personal idea*
внесок – *payment, due*
впевнений, -а, -е, -і – *assured, sure, confident*
все одно – *all the same*
втрачати – втратити кого?, що? – *to lose*
втомлюватися – втомитися від кого?, від чого? – *to be tired, to get tired*
вузький, -а, -е, -і – *narrow*
вчасно – *in time, opportunely*
вчинок – *action, deed, behavior*
в'янути – зів'янути – *to fade, to droop, to wither*

Г г (*Ґ ґ*)

гадати (= думати) – *to think, to suspect*
згадувати – згадати кого?, що?; про кого?, про що? – *to recall, to remember*
гелікоптер – *helicopter*
гігант – *giant*
гіпсова пов'язка – *plaster bandage*

гіркий, -а, -е, -і – *bitter*
глибина – *depth*
глибокий, -а, -е, -і – *deep, profound*
гнути – зігнути що? – *to bend*
горіти – згоріти – *to burn*
груша – *pear, pear-tree*
губити – загубити кого?, що? – *to lose*
гучний, -а, -е, -і – *loud, ringing, resonant*

Д д (*Д д*)

давній, -я, -є, -і – *old, for ages, far*
двигун – *motor engine*
дешевий, -а, -е, -і – *cheap, inexpensive*
дивуватися – здивуватися кому?, чому? – *to wonder*
дихати – *to breathe*
дієприкметник – *participle*
дієприслівник – *verbal adverb*
діяти де?, як? – *to act, to operate, to work*
довгий, -а, -е, -і – *long*
довжина – *length*
доводитись кому?, ким? – *to be smb. by whom*
доводитися (мені довелося) що робити/що зробити? – *to have occasion to do* (I had occasion to do)
дозволяти – дозволити кому?, що робити?/що зробити? – *to allow*
достигати – достигти (достигнути) (про овочі, фрукти) – *to ripen*
доступний, -а, -е,-і – *accessible*
досягати – досягти чого? – *to reach*
досягнення – *achievement*
дотепний, -а, -е, -і – *witty, ingenious, clever*
дрижати – задрижати від чого? – *to tremble, to shiver*
Друга світова війна – *Second world war*
друкувати – надрукувати що? – *to print, to type*
дужий, -а, -е, -і – *strong, powerful*
думка – *thought, idea*

Ее *(Ее*)

етикет – *etiquette*
ефірний наркоз – *essential (etheric) narcosis*

Ж ж (*Ж ж*)

жевріти – smoulder
жито - rye

З з (З з)

заважати – завадити кому?, що робити*? – to prevent, to interfere, to disturb*

завзяття – *ardour, zeal*

зайвий, -а, -е, -і – *superfluous, unnecessary*

залишати - залишити кого?, що? – *to leave, to ignore*

залишатися – залишитися де?, у чому?, на чому?*– to stay, to remain*

замикати - замкнути що? – *to close smth. using key*

замикати – замкнути що? – *to bring up smth.* (for example, column, number, line)

замість – *instead of*

замовляти – замовити що? – *to order*

заможний, -а, -е, -і – *well-to-do, prosperous*

заперечувати – заперечити кому? – *to object, to retort*

запізнюватися – запізнитися куди? (на що?) – *to be late*

заповідник – *nature reserve*

запропонувати – запропонувати кому?, що робити?/що зробити? – *to propose*

заслуговувати – заслужити на що? – *to deserve, to be worthy, to merit*

засновувати – заснувати що? – *to found*

застосовувати – застосувати що? – *to use*

затишний, -а, -е, -і – *comfortably*

захоплений, -а, -е, -і – *to be infatuated with*

зберігати – зберегти що? – *to keep, to preserve*

збирати – зібрати що? – *to collect, to gather, to pick*

зважати – зважити на що? – *to take into consideration, to account*

звертатися – звернутися до кого? – *to address to, to apply to*

звинувачувати – звинуватити кого?, у чому? – *to charge, to accuse*

згинати – зігнути що? – to bend

згоден, згодна, згодні – *to de agree*

зголодніти – *to get hungry*

здивований, -а, -е, -і – *is (are) surprised*

здивовано – (*with) surprise*

зеленіти – зазеленіти – *to turn green*

зерно – *grain, corn*

зібрання (творів) – *collection, complete works*

зігрівати – зігріти кого?, що? – *to warm*

злодій – *thief, pickpocket*

знижка – *discount*

зобов’язаний, -а, -е, -і – *obliged, bound*

зрячий, -а, -е,-і – *one who can see*

зусилля – *effort*
І і *(І і)*
існувати – *to exist*
існування – *existence*
К к (*К к*)
камінь (ч.р.) – stone
квітнути – розквітнути – *to bloom, to flourish*
квітучий, -а, -е, -і – blooming, flowering
кидати - кинути (оком) – to cast a glance
кит –whale
кібернетика – *cybernetics*
кілометр – *kilometer*
кінескоп – *film scope*
клітина – *cell (biology*)
кмітливий, -а, -е, -і – *quick-witted, sharp*
козацький, -а, -е, -і – *cossack*
коїти – скоїти що? – *to harm, to damage*
коїти (= творити) – *to create*
колоти чим? – *to stab, to prick*
колоти що? – *to break, to chop*
комаха – *insect*
конструювати – сконструювати що? – *to construer*
корабель (ч.р.) – *ship*
корисний, -а, -е, -і – *useful, healthy, helpful*
користування – *use*
користуватись – скористуватись чим? – *to make use, to enjoy*
користь (ж.р.) – *benefit*
короткий, -а, -е, -і – *short*
крадіжка – *stealing, pinching*
кричати – крикнути – *to cry, to shout*
крокувати – *to step*
кусати – покусати кого?, що? – *to bite, to sting*
Л л (*Л л*)
листя (с.р.) – leaves
лікарський, -а, -е, -і – medical
ліхтар – *lamp, lantern*
лунати – пролунати – *to sound, to ring*
М м (*М м*)
малюк – *small child, kiddy*

мальовничий, -а, -е, -і – *picturesque*
марево – *mirage, optical illusion, vision*
межа – *boundary path, limit*
менший, -а, -е, -і – *younger, lesser*
мерзнути – замерзнути – *to freeze*
мета – *aim, purpose*
мити – вимити що? – *to wash*
міцний, -а, -е,-і – *strong, sound, brawny*
міцно (прислівник) – *strongly*
могутній, -я, -є, -і – *mighty*
моральний, -а, -е, -і – *morale, mental*
мудрість (ж.р.) – *wisdom*
мусити – змусити що робити/що зробити?– *to be obliged* (*Я* мушу це зробити = I am obliged to do it)

Н н *(Н н)*

набагато (прислівник) – *by far, much*
набувати – набути чого? – *to acquire*
надсилати – надіслати що?, кому? – *to send*
надто (прислівник) – *too*
назовні(прислівник) – outside,
наказ – *order, command*
намічатися – намітитися – *to be fixed, to be marked in*
натуральний, -а, -е, -і – *natural, real*
національний, -а, -е, -і – *national*
нація – *nation*
невмируший, -а, -е, -і – *immortal*
невпинно (прислівник) – *indefatigable, unremittingly*
недарма (прислівник) – *not without reason, not without purpose*
незабаром (прислівник) – *soon*
незабутній, -і, -є, -і – *unforgettable*
незважаючи на – *in spite of*
незламний, -а, -е, -і - *indestructible, unbreakable*
незнайомець - *stranger*
низка – *line, chain*
нирка – *kidney*

О о *(О о)*

обважнілий, -а, -е, -і – heavy
обважніти (ДВ) – *to grow heavy*
обережний, -а, -е, -і – *careful, wary*

обирати – обрати кого?, що? – *to elect, to choose, to select*
образливий, -а, -е, -і – *insulting, abusive*
обрій – *horizon, sky line*
обробляти – обробити що? – *to work, to treat, to process*
оголошувати – оголосити що? – *to declare, to announce*
одягати – одягти кого?, що? – *to dress, to clothe*
озеро – *lake*
означати (НДВ) – *to mean, to stand for*
означений, -а, -е, -і – *marking, noting*
опубліковувати – опублікувати що? – *to publish, to make public*
оселя (ж.р.) – *dwelling, flat*
останній, -я, -є, -і – *last*
оточення – *surroundings, encirclement*
охолоджувати – охолодити що? – *to cool, to chill*
очищувати – очистити що? – *to clean, to clear*

П п *(П п)*

палати – запалати – *to flame, to blaze, to be on fire*
пасажир –*passenger*
пахнути – запахнути – *to smell*
пекти – спекти що? – *to bake, to be hot*
перебувати (НДВ) де? – *to be*
перебування – *stay, residence*
переглядати – переглянути що? – *to go over again, to revise*
перегортати – перегорнути що? – *to turn over*
перемагати – перемогти кого?, що? – *to gain (to win) a victory*
перепин – *barrier, obstacle*
переробка –*processing, over time work*
пересаджувати – пересадити що? – *to make smb. change his seat, to transplant*
перлина – *pearl*
пишатися (НДВ) ким?, чим? – *to be proud of*
півгодини – *half of hour*
підписувати – підписати що? – *to sign, to subscribe*
піклуватися (НДВ) про кого?, про що? – *to worry, to be anxious*
піч (печі) (ж.р.) – *stove(s)*
плескати (вода плеще) – *to lap, to splash*
плескати (у долоні) – *to applaud (to clap one's hands)*
по батькові – *patronymic*
поважати (НДВ) кого? – *to respect*
поведінка – *behavior*

повітряний, -а, -е, -і – *air*
поводитись (НДВ) – *to behave, to conduct*
погоджуватися – погодитися з ким?, з чим? – *to consent, to agree*
покоління – *generation*
покращуватися – покращитися – *to improve, to take a turn for the better*
поле – *field*
полиця – *shelf*
попит – *demand, request*
популярність (ж.р.) – *popularity*
порожній, -я, -є, -і – *empty, vain*
посміхатися – посміхнутися кому? – *to smile*
постійний, -а, -е, -і – *constant*
потерпати від кого?, від чого? – *to suffer, to endure*
потискати – потиснути що? – *to press, to hit, to shake*
потрапляти – потрапити куди? – *to get, to come to*
почувати (себе)(НДВ) – *to feel*
практичний, -а, -е, -і – *practical*
працьовитий, -а, -е, -і – *hardworking*
привертати – привернути (увагу) до кого?, до чого? – *to attract (smb.'s attention)*
приємний, -а, -е, -і – *pleasant, well-come*
приймати – прийняти (ліки) – *to take (medicine)*
присутній, -я, -є, -і – *present*
провідний, -а, -е, -і – *chief, leading*
проголошувати – проголосити що? – *to proclaim*
прокидатися коли? – *to wake up, to awake*
пропонувати - запропонувати кому?, що?; що робити?/що зробити?– *to propose*
простягатися – простягтися – *to reach, to extend, to linger*
публікувати – опублікувати що? – *to publish*

<u>Р р (*Р р*)</u>

рак – *cancer (med.), crawfish (zoology*)
ракетка (тенісна) – *racket (tennis*)
рекомендувати – порекомендувати кому?, що робити?/що зробити? – *to recommend*
рентгенівська трубка – *x-ray tube*
рецепт – *recipe, prescription*
рецептивний, -а, -е, -і – *receptive*
рівень (ч.р.) моря – *level (sea-level)*

різати – порізати що? – *to cut*
річковий, -а, е, -і, - *river, riverine*
родючий, -а, -е, -і – *fertile, fecund*
розкидатися – розкинутися де?, як? – *to spread*
розмір – *size*
розпитувати - розпитати кого?, про кого?, про що? – *to question*
розробляти – розробити що? – *to cultivate, to exploit*
розумний, -а, -е, -і – *clever, intelligent, sensible*
розщеплювати – розщепити що? – *to split*
романтичний, -а, -е, -і – *romantic*
рослина – *plant*
рукавички – *mittens, gloves*
рясний, -а, -е, -і – *abundant, plentiful, rich*

С с *(С с)*

сад - *garden*
світовий ринок – *international market*
сивий, -а, -е, -і – *grey*
сильний, -а, -е, -і – *strong, powerful*
синіти – посиніти – *to grow (become) blue*
ситуація – *situation*
скаржитися – поскаржитися кому?, на кого?, на що? – *to complain of*
складати – скласти що? – *to sum up, to pack up*
склад – *composition*
скорочувати – скоротити що? – *to shorten, to reduce*
слабкий, -а, -е, -і – *weak, thin, poor*
слива – *plum, plum tree*
слід – *track, footstep*
сліпий, -а, -е, -і – *blind*
солодощі – *sweetness*
спека – *heat*
спекотний, -а, -е, -і – *hot, torrid*
сподіватися на що? – *to hope for, to rely on*
справжній, -я, -є, -і – *real, true*
спрага – thirst
сталий, -а, -е, -і – *constant, permanent*
створювати – створити що? – *to create, to found*
стиглий, -а, -е, -і – *ripe*
стигнути – вистигти (про овочі, фрукти) – *to ripen*
страждати – постраждати від чого? – *to suffer*

сумний, -а, -е, -і – *melancholy, sad*
сумувати – засумувати за ким?, за чим? – *to be bored*
сунути – посунути що? – *to move, to push back*
сягати – досягти чого? – *to reach, to achieve*
сяяти - засяяти – *to shine, to beam*
Т т (*Т т)*
творити – створити що? – *to create, to make*
текти (вода тече) – *to flow, to run*
тепліти – потепліти – *to grow warm*
термін – *term*
терпіти – витерпіти – що? – *to suffer*
трансплантація – *transplantation*
тремтіти – затремтіти від чого? – *to tremble, to shiver*
тремтливий, -а, -е, -і – *trembling*
У у (*У у*)
узгоджувати – узгодити що? – *to coordinate, to submit*
улюблений, -а, -е, -і – *loved, favorite, dear*
успішний, -а, -е, -і – *successful*
уявляти – уявити що? – *to imagine, to conceive*
Ф ф (*Ф ф)*
формулювати – сформулювати що? – *to formulate*
Х х (*Х х*)
хвилювати – розхвилювати кого? – *to trouble, to agitate*
хвилюватися – розхвилюватися через кого?, через що? – *to de worried, to be disturb*
хворий, -а, -е, -і – *sick, bad*
холод – *cold*
холонути – захолонути – *to get cold*
Ц ц (*Ц ц*)
цілком – *quite, fully*
Ч ч (*Ч ч*)
червоніти – почервоніти – *to redden, to grow red*
Ш ш (*Ш ш*)
швидкість (ж.р.) – *speed, rate*
шити – пошити що? – *to sew*
Щ щ (*Щ щ*)
щирий, -а, -е, -і – *sincere*
щирість (ж.р.) – *sincerity*

Я я (Я я)
якийсь, якась, якесь, якісь – *some, some one*

GRAMMATICAL COMMENT:

1. Very often we compare some things, persons, actions etc. Comparison of the characteristics of the subjects, persons, conditions is possible to carry out by the comparative and superlative degrees of adjectives.

Adjectives to denote different measure of characteristics of the object have two degrees of comparison: *comparative and superlative*. Every degree has a simple form (one word) and a compound form (two words). The simple form of the comparative degree is formed with the help of suffixes – ший (-ша, -ше, -ші): новий – новіший, нова – новіша, нове – новіше, нові –новіші. The compound form is formed with the help of більш or менш + adjective: новий – більш новий, менш новий. The simple form of the superlative degree is formed with the help of най + simple form of the comparative degree of the adjective (новий – новіший - найновіший; довга – довша – найдовша). The compound form is made with the help of найбільш or найменш + adjective (найбільш новий, найменш довгий).

For example:

- Телефон Амара новіший за телефон Джана. (*comparative simple* form)
- Телефон Амара більш новий за телефон Джана. (*comparative compound* form)
- Дніпро – найдовша річка України. (*superlative simple* form)
- Дніпро – найбільш довга річка України. (*superlative compound* form)

It is necessary to memorize the degrees of comparison of the adjectives that are derived from the other stems: good – best (гарний – кращий, ліпший), bad – worse (поганий – гірший)…

2. Comparison of the characteristics of the actions can be carried out by the adverbs of the comparative and superlative degrees. The adverbs for denotation the characteristics of the action which appears in different degree have two degrees of comparison: comparative and superlative. Every degree has a simple form (one word) and a compound form (two words). The simple form is formed with the help of suffixes –ше, -іше (швидко – швидше, красиво – красивіше). The compound form is formed with the help of більш or менш + adverb (більш швидко, менш красиво). The simple form of the superlative degree is formed with the help of най + simple form of the comparative degree of the adverb (найшвидше,

найкрасивіше). The compound form is made with the help of найбільш or найменш + adverb (найбільш швидко, найменш красиво).

3.There are two parts of speech in Ukrainian also. To denote the characteristic of the person or subject by the action we may use the *Participles*. To denote the additional action we use verbal adverbs.

The participles change according to genders (masculine – який?, feminine – яка?, neuter – яке); numbers (singular, plural); cases. And they change as the adjectives. Participles are *active and passive*. Active participles indicate the characteristics of the subject which the action executes. Active participles are used rarely. (A student, reading the text, looks the new words in the dictionary. – Студент, читаючий текст, дивиться нові слова у словнику.) More often a synonymous construction is used. (A student who is reading the text looks the new words in the dictionary. – Студент, який читає текст, дивиться нові слова у словнику.) Active participles are formed with the help of suffixes: -ач- (-яч-), -уч- (-юч-): робити – роблячий, писати – пишучий, думати – думаючий. Passive participles indicate the characteristics of the object of the action. They are derived from the stem of infinitive by the suffixes –н-, -ен-, -т-: писати – написати – написаний (Текст, написаний студенткою, дуже цікавий.); робити – зробити – зроблений (Домашня робота, зроблена студентами, була складною.) The sentences with a participial construction are synonymous to the complex sentences with the subordinate clause (Текст, який написала студентка, дуже цікавий). (Домашня робота, яку зробили студенти, була складною).

Verbal adverbs explain in a sentence predicate and indicate the additional action. They do not change, they are derived from the verbs, have characteristics of verbs (perfective and imperfective aspects, the present and the past tenses) and adverbs (when? – коли?, how? – як?, why?- чому?). The verbal adverbs of imperfective aspect designate the additional action which takes place simultaneously with the main action. They are derived from the stem of the verbs in present by suffixes – учи (-ючи) for the verbs of the 1 conjugation, -ачи (-ячи) for the verbs of the 2 conjugation.(Читаючи текст, студент завжди дивиться нові слова у словнику.) The *verbal adverbs of perfective* aspect designate the additional action which took place or will take place before the main action. They are derived from the stem of the verbs in past by suffix: -ши, -вши. (Зробивши домашнє завдання, друзі пішли гуляти.) A verbal adverb or a verbal adverb construction can be replaced by the subordinate clause with the words коли, тому що. (Коли друзі зробили домашнє завдання, вони пішли гуляти.)

4. Some words about *complex sentences* at last. To denote the condition the complex sentences are used with the words *якщо…, то.* For example: Якщо ми все вивчимо, то ми добре напишемо контрольну роботу. Якщо у мене буде гарний настрій, я піду на концерт. The complex sentences with the words *якби …, то …би* to express the desired or possible action in the certain conditions are used with the verbs in past: Якби у мене був вільний час, то я б поїхала на екскурсію. If we want to denote the purpose of the action we may use complex sentences with the word щоб: Вони багато і серйозно навчаються, щоб стати хорошими лікарями. To denote the consequence of the action the complex sentences with the words так що are used. This first part of the complex sentence is an action, the second part is a result of an action: Наші студенти вивчили весь матеріал, так що вони дуже добро склали іспит.